

RAKVERE LINNA 2017. AASTA KONSOLIDEERIMISGRUPI

MAJANDUSAASTA ARUANNE

nimi: **Rakvere Linnavalitsus**

registrikood: **75025064**

tänava / maja number: **Lai 20**

linn: **Rakvere**

postisihtnumber: **44306**

maakond: **Lääne-Virumaa**

telefon: **372 32 25870**

faks: **372 32 25871**

e-posti aadress: **linnavalitsus@rakvere.ee**

veebilehe aadress: **www.rakvere.ee**

aruandeaasta algus: **01.01.2017**

aruandeaasta lõpp: **31.12.2017**

audiitor: **BDO Eesti AS**

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	3
1.1. Üldised andmed	3
1.4. Ülevaade majanduskeskkonnast ja tööjõuturust	7
1.5. Ülevaade arengukava täitmisest.....	8
1.5.1. Haridus	8
1.5.2. Taristu	9
1.5.3. Ruumiline planeerimine.....	12
1.5.4. Keskkond, jäätmekäitlus	12
1.5.5. Haljastus.....	13
1.5.6. Sport.....	13
1.5.7. Kultuur, huviharidus, noorsootöö	13
1.5.8. Sotsiaalhoolekanne, tervis.....	15
1.5.9. Kolmas sektor, MTÜ	16
1.5.10. Ettevõtlus, turism	17
1.5.11. Rahandus.....	18
1.6. Eelarvestrateegia	18
1.7. Ülevaade sisekontrollisüsteemist	19
1.8. Ülevaade valitseva ja olulise mõju all olevate äriühingute kohta.....	20
KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	26
1.1 Konsolideeritud bilanss.....	26
1.2 Konsolideeritud tulemiaruanne	27
1.3 Konsolideeritud rahavoogude aruanne	28
1.4 Konsolideeritud netovara muutuste aruanne.....	29
1.5 Eelarve täitmise aruanne	30
1.6 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	31
Lisa 1 Konsolideeritud raamatupidamise aruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid.....	31
Lisa 2 Raha ja selle lähendid	38
Lisa 3 Maksud, lõivud, trahvid	39
Lisa 4 Muud nõuded ja makstud ettemaksed	40
Lisa 5 Konsolideerimisgruppi kuuluvad üksused	40
Lisa 6 Kinnisvarainvesteeringud.....	41
Lisa 7 Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad.....	42
Lisa 8 Muud kohustised ja saadud ettemaksud.....	43
Lisa 9 Tingimuslikud kohustised	43
Lisa 10 Laenukohustised.....	44
Lisa 11 Saadud toetused.....	46
Lisa 12 Kaupade ja teenuste müük	48
Lisa 13 Muud tegevustulud.....	49
Lisa 14 Antud toetused	49
Lisa 15 Tööjõukulud	50
Lisa 16 Majandamiskulud ja muud kulud.....	51
Lisa 17 Tehingud seotud osapooltega.....	52
Lisa 18 Konsolideerimata finantsaruanded.....	53
Lisa 19 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta	55
Lisa 20 Reservfondi kasutamise aruanne.....	58
MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI	59

TEGEVUSARUANNE

1.1. Üldised andmed

Rakvere linn (ajalooline nimi Tarvanpää; saksa keeles Wesenberg, vene keeles Rakovor) on Eestimaa üks vanemaid linnu, mida ajalooürikutes on esmakordselt mainitud juba 1220. aastal. Rakvere on linn alates 12. juunist 1302, kui ta sai Taani kuningas Erik Menvedilt Lübecki linnaõiguse.

Linna pindala on 10,73 km², millest 1,53 km² moodustab linnale kuuluv metsamaa. Rakvere asub Põhja-Eestis Pandivere kõrgustiku põhjajalamil, 20 km kaugusel Soome lahest. Rakvere linna positsioon Eesti asustuses on sajandite vältel üsna samalaadne olnud. Tekkinud tänu looduslikule kõrgendikule rajatud kaitserajatisele, on ta olnud ümbruskonna keskuseks ning ida-lääne ja põhja-lõuna suunaliste ühenduste sõlmpunktiks.

Rakvere elanike arv rahvaloenduse andmetel:

1889	3 507
1897	5 890
1922	7 663
1934	10 027
1941	10 847
1959	14 296
1970	17 658
1979	19 011
1989	19 822
2000	17 097
2011	15 264 inimest

Ajaloolise Virumaa linnadest on Rakveres traditsiooniliselt kõige suurem eestlaste osatähtsus (käesoleval ajal ligi 90%). Linna elanike arvu vahepealne drastiline vähenemine on eelkõige tingitud siin paiknenud NSV Liidu sõjaväeosade lahkumisest - 1989 ... 2000 vähenes Rakvere rahvastik 2 725 inimese, sh 406 eestlase ja 2 319 muulase võrra. Tööhõivelistel elanike arv vähenes samal ajavahemikul 4 000 võrra, so üle kolmandiku. Hiljem on rahvaarv kahanenud negatiivse iibe ja pideva väljarände tõttu.

Rahvastikuregistri andmetel oli seisuga 01.01.2017.a. linnas 15 739 elanikku ning seisuga 01.01.2018.a. 15 699 elanikku. Rakvere linna üldplaneeringu alusuuringute raames koostatud linna rahvastikuprognosi erinevad stsenaariumid näitavad (Rakvere linna

rahvastikuprognosis 2009-2030, Tiit Tammaru, Tartu Ülikool), et tõenäoliselt ei ole linnaelanike arvus ega soolis-vanuselises koosseisus murrangulisi muutusi ette näha.

Rakvere on Lääne-Viru maakonna haldus, majandus- ja kultuurikeskus. Linna tugevusteks on hea geograafiline asukoht, optimaalne suurus ja positiivne maine. Linna läbib Tallinn – Narva - Peterburi raudtee, põhjasuunal paikneb Tallinn – Narva – Peterburi maantee (E 20) ning 98 km kaugusel asub rahvusvaheline Lennart Meri Tallinna lennujaam.

Rakvere suurust arvestades on kohapealsete teenuste valik mitmekesine: SA Virumaa muuseumid hallatavad Vallimäe linnus-muuseum, Eesti Politseimuuseum ja Rakvere linnakodaniku muuseum, kutseline Rakvere Teater, mitmed majutusasutused s.h. Eesti üks populaarsemaid - Aqva Hotel ja Spa. Linnas on renoveeritud ja tänapäevased haridusasutused (lasteaiad, üldhariduskoolid, Rakvere Ametikool, Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledž) ning spordi- ja kultuurirajatised, tegutseb arvukalt huviringe ja erinevaid seltseklubisid. Populaarseteks Rakvere tunnusüritusteks on kujunenud Rakvere linna päevad, Eesti Ööjooks, rahvusvaheline teatrifestival Baltoscandal, Meeste tantsupeod ning Punklaulupeod. Suur võimaluste hulk eeldab ka oskust neid hästi kasutada ja üksteist sünergiliselt täiendama panna. Kogukonna käekäik sõltub kindlasti ka kohalikust omavalitsusest: kui hästi oskab ta inspireerida kodanikke olema aktiivne ja ettevõtlik ning kogutavat maksuraha põhjendatult ja eesmärgipäraselt kasutada ja ümber jagada.

1.2. Konsolideerimisgrupi struktuur

Käesolev majandusaasta aruanne on koostatud konsolideerimisgrupi kohta, kuhu kuuluvad järgmised üksused:

A. Konsolideeriv üksus Rakvere linn

Tuhandetes eurodes

Allüksuse nimetus	Töötajate keskmine arv majandusaastal	Töötasude kogusumma majandusaastal
Kokku Rakvere Linnavalitsus	548,22	6 931,33
Rakvere koolid (4 kooli)	248,83	3 310,61
Rakvere lasteaiad (3 lasteaeda)	133,90	1 370,07
Lääne-Virumaa Keskraamatukogu	26,30	338,07
Rakvere Linnavalitsus	12,98	308,77
Rakvere Linnavolikogu	2,25	80,07
Rakvere Muusikakool	21,20	261,62
Rakvere Sotsiaalkeskus	31,56	284,73
Rakvere Arendus- ja Majandusosakond	17,23	277,22
Rakvere Spordikeskus	17,80	198,80
Rakvere Spordikool	14,40	183,21
Rakvere Rahandusosakond	5,00	99,78
Rakvere Sotsiaalosakond	5,94	96,10
Rakvere Kultuurikeskus	6,19	69,97
Rakvere Noortekeskus	4,64	52,30

B. Konsolideeritud üksused

Tuhandetes eurodes

Üksuse nimetus	Rakvere LV osaluse määr (%)	Töötajate keskmine arv majandusaastal	Töötasude kogusumma majandusaastal
Rakvere Vesi AS	76,32%	15	330,6
Rakvere Soojus AS	51,10%	5	111,3

Tabelites välja toodud töötasude kogusummas ei kajastu tööandja maksukohustised (sotsiaalmaks ja tööandja töötuskindlustus). Aruandeaastal olulisi muutusi linna allasutuste struktuuris ja valitseva mõju all olevates üksustes ei toimunud.

1.3. Konsolideerimisgrupi tähtsamad finantsnäitajad

Bilansi näitajad	2017	2016	2015	2014	2013
Varad aasta lõpus	71 503,9	71 886,8	70 259,5	65 869,0	65 988,3
Kohustused aasta lõpus	14 508,5	16 208,9	16 413,2	15 091,5	16 704,5
Netovara aasta lõpus	56 995,4	55 677,9	53 846,3	50 777,5	49 283,8
Tulemiarunde näitajad					
Tegevustulud	22 353,2	23 157,4	24 594,4	20 612,7	25 078,4
Tegevuskulud	-13 681,0	-14 047,2	-21 765,3	-18 912,4	-18 149,9
Tulem	-107,0	-232,3	2 670,1	1 493,9	6 717,7
Muud näitajad					
Põhivarainvesteeringute maht	-2 213,8	-2 784,1	-6 522,9	-3 303,0	-11 110,8
Likviidsus *	0,99	1,14	0,53	0,73	0,83
Lühiajaline maksevõime **	1,46	1,56	1,29	1,24	1,54
Kohustuste osakaal varadest	0,20	0,23	0,23	0,23	0,25
Laenukohustuste osakaal varadest	0,17	0,20	0,20	0,20	0,22
Piirmäärade täitmine arvestusüksuse konsolideeritud näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem ***	-	-	3 526,4	-	1 674,8
Netovõlakooormus ****	-	-	12 109,9	-	11 513,5
Piirmäärade täitmine konsolideerimata näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem ***	2 591,5	3 183,1	2 358,0	1 942,3	1 390,4
Netovõlakooormus ****	5 146,9	5 841,5	6 752,8	5 445,1	6 448,0

*Likviidsus – likviidsed varad/lühiajalised kohustised

**Lühiajaline maksevõime – käibevarad/lühiajalised kohustised

***Põhitegevuse tulem – põhitegevuse tulude ja kulude vahe

****Netovõlakooormus – KOFS §34 alusel arvestatud kohustiste ning KOFS §36 alusel arvestatud likviidsete varade vahe

1.4. Ülevaade majanduskeskkonnast ja tööjõuturust

Eesti Panga hinnang:

2017. aasta oli Eesti majandusele edukas. Pea viie protsendini küündinud majanduskasv oli viimase kuue aasta kiireim ja kui kõrvale jätta 2011. aasta, mil kasvunumbrit paisutas kriisi madalseisust väljumine, siis võib öelda, et Eesti majandus on viimase kümnendi ehk kriisijärgse aja parimas seisus. Ettevõtete head käekäiku on soodustanud elanike sissetulekute kiire kasv, kuid lisaks kasvanud sisenõudlusele on võrreldes varasemate aastatega paranenud ka ekspordivõimalused, sest eelmisel aastal kerkis peamistel välisurgudel nii nõudlus kaupade ja teenuste järele kui ka hinnatase, mis võimaldas ettevõtetel suurendada käivet ja kasumeid. Viimaste kuude tööstustoodangu ja -ettevõtete küsitluste andmete põhjal on majanduse kiire kasv jätkunud ka selle aasta alguses. Kindlam väliskeskond ja tööjõupuudus on suurendanud investeerimisaktiivsust. Eelmisel aastal peatus investeringute langus ning põhivara soetamiseks tehtavaid kulutusi suurendasid nii ettevõtted kui ka valitsemissektor. Kui valitsemissektori investeringute kasv oli suures osas seotud struktuurifondide tõhusama kasutamise, siis ettevõtete jaoks sai määravaks soodsam seis välisurgudel ning soov tootmisvõimsust suurendada, et saada osa suurenenud nõudlusest. Ekspordi parem käekäik pole tähtis mitte üksnes seetõttu, et see on Eesti-sugusele väiksele majandusele oluliseks tuluteenimise võimaluseks, vaid varasemate kogemuste põhjal viib edukas eksporditegevus ka suuremate investeringuteni teadus- ja arendustegevusse, mis aitab parandada konkurentsivõimet ning suurendada toodangu lisandväärtust. Tõusule vaatamata pole investeringute tase praegu piisav, et tagada kiire majanduskasvu jätkumine. Aastaid püsinud jooksevkonto ülejääk näitab, et Eestis säästetakse rohkem kui kulutatakse ning raha voolab Eestist välja, selle asemel et senisest rohkem investeerida tulevase majanduskasvu. Kuigi ettevõtete investeringud eelmisel aastal suurenesid, on nende suhe lisandväärtusse läbi aegade üks väiksemaid ja isegi allpool euroala riikide keskmist, mis ei ole aga konkurentidega võrreldes piisav, et jõuda rikkamate riikide tulutasemele järele. Välisurgude jõulise paranemise taustal ei pruugi ekspordi konkurentsivõime probleemid välja paista. Ettevõtete tööjõukulud on jõudsalt suurenenud, kuid konkurentsivõime näitajatest ei ilmne, et ekspordisuutlikkus oleks halvenenud. Väljaveetavate kaupade ja teenuste turuosa eelmisel aastal suurenes veidi ja hindu suudeti tõsta konkurentidest enam, mis on ka üks põhjustest, miks kaubandusbilansi ülejääk eelmisel

aastal suurenes. Konkurentsivõime langust ei väljenda ka eksportööride küsitlusandmed. Arvestades Eesti ekspordimahu väikest osakaalu välisurgudel, on siiski võimalik, et ekspordi edukuse taga on peamiselt soodne väliskeskkond ning selle pöördumisel tabab väliskaubandust tagasilöök. Tööjõuturg on osutunud varem arvatust paindlikumaks. Kuigi töötute arv on langenud väga madalale ja ettevõtted kurdavad töötajate ebapiisavuse üle, on tööga hõivatute osakaal ühiskonnas läbi aegade suurim ning hõivatute hulk kasvas ka eelmisel aastal. Samal ajal on siiski suurenenud ka vabade ametikohtade hulk ning nende puhul paistab silma, et jõulisemalt suureneb nõudlus kõrgema kvalifikatsiooniga töötajate järele. Paljudel madalamat kvalifikatsiooni nõudvatel ametialadel vabade töökohtade hulk eelmisel aastal vähenes, mis võib olla märk sellest, et majandus on aegamisi muutumas teadmismahukamaks. Juba pikema aja vältel on loodavas lisandväärtuses suurenenud teenuste osakaal ning ka hõive on liikunud teenuste suunas, mille mitmes harus on tööviljakus ja sellest tulenevalt ka palgatase kõrgem kui majanduses keskmiselt. Tarbijahindade kasvu kiirenemine on vähendanud elanike reaalsesissetulekute juurdekasvu. Viimasel kahel aastal on keskmine palgakasv olnud 7% juures, ent inflatsiooni kiirenemine u 4%ni 2017. aastal aeglustas reaalsel palga kasvu enam kui kaks korda, 7%lt 3%le. Samas tuleb nentida, et aeglustumist on tasakaalustanud euro kallinemine, aga ka tarbijakorvis suurt osakaalu omavate importtoodete vähene hinnatõus. Hoolimata kiirenenud hinnatõusust on majapidamiste säästmiskaldumus jäänud sama suureks, nagu see kriisijärgses ettevaatlikkuses välja kujunes.

1.5. Ülevaade arengukava täitmisest

1.5.1. Haridus

Alusharidust omandavad lapsed Rakvere linna koolieelsetes lasteasutustes: Rakvere Triinu Lasteaias, Rakvere Kungla Lasteaias ja Rakvere Rohuaia Lasteaias. 2016.a. jaanuaris lõppesid Eesti – Šveitsi koostööprogrammi ja Kohalike avalike teenuste arendamise programmi kaasrahastamise abil Rohuaia lasteaia hoone rekonstrueerimistööd. Lasteaia valmimise järgselt suudavad linna munitsipaallasteaiad lähiaastatel tagada koha kõigile vähemalt 3-aastastele lastele. Kuna jätkuvalt on omavalitsuse kohustuseks tagada lasteaia- või lastehoiukoht lapsele alates 1,5 eluaastast siis seda kohustust on viimasel kolmel aastal aidanud täita lapsehoiuteenuse pakkujad. Linnal on 2018. aastaks leping 6 pakkujaga, kokku ca 110 lapsehoiukoha osas.

Rakvere linnavolikogu 25.06.2014.a. määrusega nr.17 „Vanemate poolt kaetava koolieelse lasteasutuse kulude osa suuruse kehtestamine“ muudeti vanemate poolt kaetava osa arvestamise põhimõtteid ning kehtestati need protsendina Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud töötasu alammäärast: sõimerühmas 12% ja lasteaiarühmas 7%.

Põhi- ja keskharidust omandavad koolikohustuslikud õpilased Rakvere Põhikoolis, Rakvere Gümnaasiumis, Rakvere Reaalgümnaasiumis ning Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumis. Lisaks on võimalik õppida Rakvere Vanalinna Koolis ja Rakvere Eragümnaasiumis. Jätkuvalt valitseb ebaselgus kogu Lääne-Virumaa koolivõrgu tulevikukavade osas. Seniks on Rakvere linn tegutsemas hiljutiste reformide tulemusena jätkusuutlikumaks muudetud üldhariduskoolide võrgustiku baasil, mille tuumaks kaks 12-klässilist keskkooli. Suur edasimineku on viimasel kahel aastal toimunud hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse osas (erinevate õpirühmade ja klasside avamine, tugispetsialistide arvu suurenemine, ruumide kohandamine), kuigi väljakutseid on jätkuvalt palju. Spetsialistide leidmine ja palkamine ning tänapäevase õpikeskkonna võimaldamine kõikidele lastele sealhulgas.

Kutse- ja kõrghariduse omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Ametikoolis, Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledžis ja Lääne-Viru Rakenduskõrgkoolis. Jätkuvalt on lahendamata erinevad Lääne-Virumaa kõrghariduse tulevikuga seotud küsimused. Eeskätt Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledži osas, mis vastuvõttu 2018/2019 õppeaastal ei ava.

Huvihariduse omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Muusikakoolis, Rakvere Spordikoolis ning Rakvere linnas tegutsevates erahuvialakoolides: Loomingulises Seltsis Athena Maja, Esteetika- ja Tantsukoolis, muusikakoolis Rajaots, Rakvere Loovuskoolis ning Hariduse- ja Kultuuriseltsis Kaur. 2018. aastal on huvikoole lisandumas veelgi. Huviringid töötavad linna üldhariduskoolides, erakoolides, seltsides, ühingutes.

1.5.2. Taristu

Vesi ja kanalisatsioon. Rakvere linna ja selle lähiümbruse tarbeks kinnitatud põhjaveevaru 10 160 m³/ööp on piisav ning tagab elanike ning ettevõtete veevajaduse. Vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitamisega on linnas jõutud niikaugele, et ca 99,5% linna olemasolevatest majapidamistest on võimalik koheselt liita tsentraalse süsteemiga. Edaspidise eesmärgina tuleb tagada linna elanikele ning ettevõtjatele optimaalse hinna ja kvaliteediga toimiv veevärgiteenus. Viimased linnapoolsed veeveo lepingud kavatsetakse lõpetada 2018. aasta jooksul.

Gaasivarustus. Gaasivarustuse võrk on linnas hästi arenenud ning olemasolevatele ja ka uutele klientidele on võimalik teenust pakkuda. Olulisi suuremahulisi investeeringuid praegu teada ei ole. Siin määrab tarbimise võimaliku kasvu uute klientide suhtes paljuski ära konkureerivate energiapakkujate teenuste hind ja kvaliteet. Gaasivõrgu huvi on tänavate rekonstrueerimisel rekonstrueerida vajadusel ka omi trasse.

Side. Suuremahuliste andmehulkade edastamiseks on linnas olemas nüüdisaegsed kaabliühendused. Suuremad ärihooned varustatakse fiiberoptiliste kaablitega, mis tagavad levi suurema kiiruse ja kindluse. Jõudsalt areneb ka läbi õhu leviv andmeedastus, mille tulevikku on keeruline prognoosida. Tehnoloogiline areng on kiire, toimib teenusepakkujate vaheline vaba konkurents ning selles valdkonnas suuremahulisemaid linnakeskkonda moonutavaid või segavaid ehitustöid ette näha ei ole. Vanad vaskaablid tõmmatakse kanalitest välja ja asendatakse nüüdisaegsetega. Lihtsam on uusi kaableid paigaldada sinna, kus on sidekanalisatsioon juba olemas ja kaevetöid ei ole tarvis teostada. Uute planeeritavate ehitusmahtude juures tagab Telia arendaja soovi korral fiiberoptilise ühenduse. Telia huvi on tänavate rekonstrueerimisel asendada oma õhuliinid maakaablitega.

Elektrivarustus. Linn ja linna ümbruskonda jäävad tootmisalad on vajalike võimsustega tagatud. Varustuskindlus on samuti piisav. Õhuliinid asendatakse maakaablitega ning seda koostöös tänavavalgustuse arendajatega. Avanenud elektriturg tõi linnakodanikule ja ettevõtjale selles valdkonnas kaasa uue kogemuse kõikuvate hindadega.

Välisvalgustus. Valgustatud tänavaid on Rakvere linnas kokku ~83,1 km. 58,5 km on õhuliine, 30,0 km kaabelliine ja 3,0 km toiteliine. Kokku on valgustuspunkte ~2 760, millest 18% on elavhõbevalgustid, 5% LED valgustid, 67% naatriumvalgustid ja 10% pargivalgustid ja prožektorid. Välisvalgustusvõrgu kilpe on 43 tk ja linna halduses olevaid valgustusmaste 800. Ligikaudne tarbitav tänavavalgustuse võimsus on 340 kWh. Edaspidi kavandatakse õhuliinid järk-järgult asendada maakaablitega ja amortiseerunud suure energiatarbega elavhõbedavalgustid väiksema elektritarbe ning pikema elueaga lampide vastu. 2016.a. ehitati välja LED valgustitel põhinev Tuleviku tn. ja Rägavere tee uus valguslahendus. Lisaks mõned väiksemad renoveerimis- ja ehitusprojektid.

Soojavarustus. Rakvere linnas on määratud kaugküttepiirkond. Rakveres on praegu rohkem soojatootmise võimsusi (Rakvere ES Bioenergia, Adven Eesti, Rakvere Soojus) kui olemasolev trassivõrk teenindada suudab. Renoveerimist vajavate trasside investeeringumaht on suur ning Rakvere Soojus AS kavandab rahastamistaotluste esitamist Keskkonnainvesteeringute Keskusele (KIK). Trasside renoveerimisel on lõppeesmärk kogu

süsteemi efektiivne tööhoidmine ning temperatuuride seire trassi eri lõikudes, sh klientide soojasõlmede olukorra jälgimine.

Raudtee. Rongiliikluse areng reisijate veo osas sõltub paljuski Euroopa Liidu ja Eesti valitsuse poliitilistest otsustest ja valdkonnale laekuvatest toetustest. Mugav ja kiire rongiühendus 100 km kaugusel oleva Tallinnaga võimaldaks elamist Rakveres ja töötamist Tallinnas. Lähiaastate eesmärgiks on raudteejaama kõrval, Jaama tänaval asuvate linnale kuuluvate kinnistute välja ehitamine selliselt, et oleks võimalik senisest enam kasutada rongi- ja bussiliinide kooskõlastatud sõiduplaanidest tekkivaid võimalusi kogu piirkonna huvides. Samuti vajab välja arendamist kogu ülejäänud infrastruktuur, mis seotud rongiliiklusega (ooteplatvormid, infotahvlid, parkimisalad jne.). Liinigraafiku kujundamine selliselt, et Rakverest oleks võimalik jõuda kell 8.00 algavale tööle nii Tallinnas kui Jõhvis ja saabuda mõistlikul ajal peale tööd koju, on Rakvere jaoks selgelt prioriteetsem. Sellel suunal tehakse selgitus- ja teavitustööd.

Sõiduteed. Suuremaid investeeringuid nõudvaid objekte, nagu näiteks Arkna teed ja Kauba tänavat ühendava viadukti ehitus (Eesti raudteede ja maanteed samatasandilistel ristumistel ohuprobleemide vähendamise projekti raames), saab teostada vaid EL ja riigipoolse olulise lisarahastuse korral. Üldplaneeringu järgi ette nähtud teede pikendused või ühendused (Kalda ja C.R.Jakobsoni tänavate ühendamine), sõlmede lahendused (Pärnu-Rakvere-Sõmeru viaduktilt raskeveokite suunamine olemasoleva viadukti alt läbi Jaama tänavale), C.R.Jakobsoni – Kastani ja Kastani – Tartu – J.Kunderi tänavate sujuvam ühendamine, on jätkuvalt aktuaalsed ja töös. 2016.a. renoveeriti täielikult Võidu tänava ja Tuleviku tn. ringristmik ning Rägavere tee lõigul Karja tn – Kaevu tn. 2017.a. teostati Fr.R.Kreutzwaldi tn, Tallinna tn. ja Laada tn. renoveerimistööd ning asfalteeriti kõik Tartu tn. ümbrusse jäävad kruusakattega teed. Jätkuvalt on prioriteetseks tegevuseks teede täisrenoveerimine objektidel kus teostatakse vee- ja kanalisatsioonivarustuse rekonstrueerimisprojekte. Suuremad rekonstrueerimisele minevad teelõigud on Parkali, Võidu, Karja ja Pikk tn. Üks oluline märksõna on siinkohal süsteemsem tee-ehituse ja säilitamise arengudokument, selle järjepidev kaasajastamine, järgmine ja elluviimine.

Kergliiklusteed. Eesmärgiks toimiva võrgustiku kavandamine ja välja ehitamine. Tegevused kajastuvad Rakvere linna arengukavas ja Rakvere linna üldplaneeringus. Osaliselt on olemas detailplaneeringud. Toimib hea koostöö naaberomavalitsustega.

Kavandatavad põhisuunad on:

- Kesklinn – Lilleoru – Vinni
- Kesklinn – Moonaküla –Põhjakeskus
- Kesklinn – Sõmeru
- Põhjakeskus – Nortsu tee – Võidu tänav
- Kesklinn – Rägavere tee
- Karja tänav, mis ühendaks põhja-lõuna suunalist liiklust

1.5.3. Ruumiline planeerimine

„Rakvere linna üldplaneering“ on kehtestatud Rakvere Linnavolikogu 17.02.2010 määrusega nr 6. Üldplaneeringu kohaselt on jäetud piisavalt linnaruumi tööstus- ja elamualade arendamiseks. Kuna rohealade ja parkide arv on Rakvere suuruse linna kohta suur, siis tuleb ainult jälgida katkematu rohevöö jätkumist ning piisavalt suurte ühes alas olevate looduskoosluste säilimist. Üldplaneeringu edasiseks elluviimiseks on vaja planeerida või ellu viia detailplaneeringuid, mis aitaksid linnal mitmekülgelt areneda ära kasutades ka riiklike struktuuride poolt pakutavaid toetusi. Kehtivaid detailplaneeringuid on 178 ning üldplaneeringut muutvate detailplaneeringute (detailplaneeringud, mis on vastu võetud pärast üldplaneeringu kehtestamist) arv on 2.

Rakvere linna territooriumil ei ole lähiajal ette näha arenguhuvi, millega kaasneks vajadus olulise ruumilise mõjuga objekti asukoha valimiseks ning uue üldplaneeringu koostamiseks.

1.5.4. Keskkond, jäätmekäitlus

Rakvere linn on ulatuslike metsa- ja rohealadega varustatud tervislik, puhas ja turvaline elukeskkond. Elanikele on tagatud puhas õhk ja vesi. Mürasaaste on viidud miinimumini. Linnas tegutsevad tootmisettevõtted kasutavad kaasaegseid, turvalisi ja keskkonnaohutuid tehnoloogiaid.

Linnaelanike hoiakud on säästvad, jäätmemajandus toimib optimaalselt ning valdav enamus tekkivatest jäätmetest suunatakse taaskasutusse. Jäätmemajandust reguleerib Rakvere linnavolikogu 25.06.2014.a. määrus nr.18, millega kehtestati uus „Rakvere linna jäätmekava 2014-2020“. Jäätmemajanduse arendamise ning sellega seonduvatesse valdkondadesse on viimasel paaril aastakümnel suunatud märkimisväärset hulgal ressursse. On suletud

hulgaliselt väiksemaid prügilaid ning järjest enam on jäätmeid sorteeritud ning taaskasutatud.

1.5.5. Haljastus

Rakvere on „roheline linn“. Ainuüksi metsade all on ~15% linna haldusterritooriumist. Lisanduvad pargid ja muud väiksemad haljasalad. Kokku moodustavad linna rohealad ligikaudu kolmandiku kogu pindalast. Tuntumad haljasalad ja puhkekohad on Vallimägi, Tammik, Palermo mets, Õpetaja heinamaa, Kiriku park, Rahvaaed, Promenaad ning kesklinna haljasalad. Linna haljastuse ja sellega seonduva tugistruktuuri optimaalseks arendamiseks on linna tellimusel koostatud põhjalikud spetsiaalsed kavad: Artes Terrae OÜ poolt koostatud „Rakvere haljastu analüüs. Köide I. Rakvere haljastu ja rohestruktuur“ (Tartu, 2009) ja OÜ Kivisilla poolt koostatud „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ (Tallinn 2009). Rakvere linnavolikogu 26.02.2014.a. määrusega nr.4 kehtestati uus „Raieloa andmise tingimused ja kord“.

1.5.6. Sport

Linna spordielu koordineerib Rakvere Spordikeskus. Sportimisvõimalused Rakveres on linna suurust arvestades väga head. Tänapäevane spordikeskus, toimiv spordikool, tugevad treenerid ja eestvedajad, spordiürituste rohkus ja eripalgelisus on Rakverele andnud Eesti mastaabis täiesti arvestatava sportliku linna maine. Lähiaja arengutes on eesmärgiks muuta efektiivsemaks olemasolevate vahendite kasutamist ning optimeerida olemasolevate rajatiste ülalpidamiskulusid. 2017. aastal alustati tegevustega linnapildi jõulinnakutega täiendamist, Spordikeskuse tribüünide motoriseerimist ja disgolfi raja kujundamist. Ettevalmistustöid tehti erasektori poolt Aqva Spordikeskuse välisväljakute rajamiseks.

1.5.7. Kultuur, huviharidus, noorsootöö

Linna kultuurielu koordineerib Rakvere Kultuurikeskus, noorte vaba aja sündmuste korraldamisega tegeleb sama asutuse koosseisus olev Rakvere Avatud Noortekeskus. Rakvere on Euroopa üks väiksemaid omavalitsusi, kus on oma kutseline teater. Alates 2016. aastast tegutseb selle koosseisus igapäevaselt ka Rakvere Teatrikino uues hoones. Linnas

tegutseb Rakvere Galerii (rendipinnal) ning on palju erinevaid näitusepindasid. Igasuviseks suursündmuseks on Rakvere Linnapäevad, mis said alguse 2002. aastal, mil nende pidustustega tähistati Rakverele linnaõiguste andmise 700. aastapäeva. Rahvusvaheline teatrifestival Baltoscandal toimub paarisnumbriga lõppevatel aastatel juunis-juulis. Iga aasta novembris korraldab Rakvere Muusikakool Jaan Paku muusikapäevi, meenutamaks legendaarse muusikaõpetaja sünniaastapäeva 26. novembril. Rakvere linna aukodaniku Arvo Pärdi juubeleid tähistatakse rahvusvahelise festivaliga. Traditsiooniks on saanud koostöös kogudustega korraldatavad kirikupäevad, mis leiavad aset sügisel. Lisaks korraldavad Rakvere linnas sündmusi erinevad seltsid ja korraldajad (näiteks: Punk Laulupidu, Meeste tantsupidu jne.).

Oluliste investeeringuprojektidena on töös Rakvere Pauluse kiriku rekonstrueerimine Pärdi kontserdimajaks ning Rakvere Vallimäe ja lähipiirkonna väljaehitamine vabaõhu katusega turismi ning kultuurikeskuseks. Mõlema projekti tegevused on kajastatud Rakvere linna arengukavas ja Rakvere linna üldplaneeringus. 2017. aastal pälvisid nii Rakvere Vallimägi kui sellega külgneva Pika tänava piirkond Euroopa tõukefondide toetuse ning ulatuslik ehitus- ja arendustöö jääb 2018-2020 aastasse.

Samuti on valminud on kontserdimaja piirkonna detailplaneering ja eelprojekt ning Vallimäe piirkonna detailplaneering ja ehitusprojekt. 2017. aastal alustati aktiivsemalt Pärdi kontserdimaja projekteerimistöde ettevalmistustega ning taaskäivitati avalikud diskussioonid kontserdimaja sisu ja tuleviku tegevuste üle.

Rakvere linnas on kaks munitsipaalhuvikooli (Rakvere Muusikakool ja Rakvere Spordikool), lisaks ostab linn teenust mitmelt erahuvikoolilt (Loominguline Selts Athena Maja, Esteetika ja Tantsukool, muusikakool Rajaots, Rakvere Loovuskool, Hariduse ja Kultuuriselts Kaur jne).

Avatud noorsootööd teostab Rakvere Kultuurikeskuse allüksusena Rakvere avatud noortekeskus. Avatud noortekeskus toimib vastavalt avatud noorsootöö põhimõtetele. Samuti tegutsevad linnas erinevad noorteorganisatsioonid: JCI Rakvere, Rakvere Skaudid, Kaitseliidu Viru Malev (Noorkotkad, Kodutütred, Naiskodukaitse), Karmeli Koguduse Noored, Kolmainu Koguduse pühapäevakool, Linnanoorte Näitetrupp, MTÜ Jabloko, MTÜ Tarvanpää Selts, MTÜ Virumaa Poistekoor, Tütarlastekoor, Noorte Meeskoor, RSK Tarvas, FC Tarvas, MTÜ Virumaa Noortestudio, RRG Videostudio.

Erinoorsootööga tegeleb põhiliselt Rakvere Sotsiaalkeskuse laste ja noorte päevakeskus ning projektipõhiselt on käivitunud TUGILA projekt. Karjääriinfot ja -nõustamisteenuseid pakub

linnas Lääne-Virumaa Karjäärikeskus, lisaks on linnas kolm noorte infopunkti (Rakvere Avatud Noortekeskus, Lääne-Virumaa Keskraamatukogu, Rakvere Reaalgümnaasium. Noorte tööhõivevalmiduse suurendamiseks korraldatakse linnas igal suvel linnamalevat, kus saab esmast töökogemust pea 100 noort.

1.5.8. Sotsiaalhoolekanne, tervis

Rakvere linna sotsiaalsüsteem on toetav ja mitmekülgne. Lisaks riiklikule toimetulekutoetusele makstakse abivajajatele ühekordseid toetusi ja vähekindlustatud peredele koolitustoetusi (tasuta koolitoit, lasteaiakulude kompenseerimine, huvikooli õppemaksu tasumine ning õpilaste transpordi kompensatsioon ja õpilaskodu üüri-toetus) ning toetatakse laste suvelaagris osalemist. Esimesse klassi minevatele lastele makstakse 64 eurot kooliminekutoetust. Rakvere linna elanikeregistrisse kantud isikutele makstakse lapse sünni puhul toetust 260 eurot. Munitsipaalkoolide õpilastele on koolitoit tasuta, riigitoetusest puuduva osa tasub omavalitsus. Liinibussides võimaldatakse tasuta bussisõitu linna haldusterritooriumil elavatele raske puudega inimestele, üle 70 aastastele pensionäridele, represseeritu tunnistuse omanikele ja 4-ja enamalapseliste perede lastele. Raske ja sügava puudega täisealiste inimeste ning keskmise, raske ja sügava puudega laste hooldajatele makstakse hooldajatoetust. Kord aastas makstakse represseeritutele toetust 32 eurot.

Rakvere Sotsiaalkeskus pakub järgmisi teenuseid: eakate päevakeskus, laste päevakeskus, psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskus, avahooldus, invatransport ja sotsiaalmaja. Eakate päevakeskuses töötavad mitmed huvialaringid, saab lugeda ajalehti ja ajakirju ning kasutada arvutit. Lisaks pakutakse saunateenust, pesupesemisteenust ning muid tervise- ja iluteenuseid. Laste päevakeskuses aidatakse lastel omandada igapäevaeluks vajalikke oskusi, sisustada vaba aega, nõustatakse nii lapsi kui lapsevanemaid, tehakse võrgustikutööd laste parema toimetuleku tagamiseks koolis. Psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskuses pakutakse igapäevaelu toetamise teenust (riiklikult finantseeritud 16 kohta). Sotsiaalmajas on 30 sotsiaalkorterit ja kriisituba, kus inimestele osutatakse vältimatut abi. Samas pakutakse toetatud elamise teenust 8-le inimesele. Avahoolduse teenust pakutakse kuni 100 eakale ja erivajadusega inimesele ning isikliku abistamise teenust 8-le lapsele. Liikumisraskustega inimestele pakutakse transporditeenust invatõstukiga väikebussiga.

Rakvere linnavolikogu 25.06.2014.a. määrusega nr.15 „Lapsehoiuteenuse toetamise kord rakvere linnas“ loodi õiguslik alus koolieelses lasteasutuses mittekäiva sõimeealise lapse lapsehoiuteenuse välja arendamiseks Rakvere linnas. Lisaks ostetakse puuetega inimeste

päevakeskuse teenust Lääne-Virumaa Puuetega Inimeste Kojalt ja kodutute varjupaiga teenust OÜ-lt Keerub. SA-lt Õigusteenuste Büroo ostab linn tasuta õigusabiteenust vähekindlustatud inimestele. Rakveres on 3 erahooldekodu. Hooldekoduteenust ostab linn kokku 16-lt hooldekodult. Alates aastast 2013.aastast tegutseb Virumaa Naiste Tugikeskus. 2017. aastal on mittetulundusliku sektori eestvedamisel (EELK Rakvere Kolmainu Kogudus) loodud toetatud töö teenus psüühiliste erivajadustega inimestele (töökoda ja tööharjutuse teenus). Täiendav vajadus on erivajadustega laste lasteaiarühmade järele. Sügava ja raske puudega inimesed vajavad asendushooldaja teenust. Vaja oleks dementsete inimeste päevahoiuteenust, samuti puuetega laste päeva- ja ööhoiuteenust ja isikliku abistaja teenust (suurendada abistajate arvu). Sotsiaalsetes raskustes lastega peredel ja erivajadustega inimestel on vajadus tugiisikuteenuse ja parema teenuse kättesaadavuse järele. Sotsiaalvaldkonnas ei ole piisavalt ressursse juhtumikorraldusega ja ennetustööga tegelemiseks.

Esimese etapi üldarstiabi osutavad Rakvere linnas perearstid. Kaasaja nõuetele vastavaid tööruume linnas napib. Ambulatoorset teise etapi eriarstiabi osutavad nii AS Rakvere Haigla kui erapraksisena tegutsevad erialaarstid. Rakvere Haigla osutab piirkonnas päevaravi ja ambulatoorset arstiabi (koduõendus, statsionaarne õendusabi). 2017. aastal kinnitus Euroopa tõukefondidest eraldatav toetus Rakvere Tervisekeskuse loomiseks, kuhu koonduvad linna 20 perearsti, koos tugipersonaliga ja 2 psühhiaatrit. Tervisekeskuse ehitus valmib 2019 sügisel.

Terviseedendamise tegelevad Rakveres projektipõhiselt ka mitmed mittetulundusühingud ja haridusasutused (koolid, lasteaiad). Linnas pakutava arstiabi ulatus on linna suurust arvestades hea. Psühhiaatriateenus on ülekoormatud. Kui eriarstiabi ületab üldhaigla pädevuse piiri saadakse abi Tallinna ja Tartu haiglatest.

1.5.9. Kolmas sektor, MTÜ

Jätkuvalt oluline on leida võimalusi kuidas kodanikuühendused saaksid avalikku sektorit aidata. Tuleb jätkuvalt kaaluda: milliseid teenuseid linnavõim saab kolmandale sektorile delegeerida? Töös on taaskasutusprojektide toetamine koostöös Virumaa Jäätmekestusega. Eesmärk on koguda kokku inimestelt need esemed, mille järgi neil endil vajadus puudub, kuid mis kuluvad väga ära kellelegi teisele. Eraldi valukohaks on nõrkade korteriühistute probleemistik. Nõrk ühistu ei suuda oma vara piisavalt hooldada ning räämas majad rikuvad linna üldpilti. Suuremate korterelamute hoonete renoveerimine on tihti huvide ja arvamuste

lahknevuse tõttu üsna keeruline protsess. Kogudustel on potentsiaali esmase hingeabi andmise teenuste laiendamisel. Selleks on vajalik parema koostöö organiseerimine valdkonnas tegutsevate koguduste, MTÜ-de ning meditsiinasutuste vahel. Linn jätkab olulisel määral kolmanda sektori poolt osutatavate kultuuri-, noorsootöö-, huviharidus- ja sotsiaalteenuste toetamist.

1.5.10. Ettevõtlus, turism

Rakverelastele on töökohtade kindlustajana tähtis kõrge ekspordipotentsiaaliga mitmekülgne tööstussektor, mis toetub olulisel määral kohalikule ressursibaasile, mida väärindatakse pidevalt tehnoloogilist taset tõstes ning rahvusvahelises tööjaotuses osaledes. Rakveres asuvate ettevõtete tööjõuareaal, kust 80 km/h liikumiskiirusega on võimalik poole kuni kolmveerandi tunniga tööle jõuda, on kasvanud enam kui 50 kilomeetrini ning see hõlmab ligi 100 000 elanikuga maa-ala. Tagamaks olemasolevatele ja lisanduvate ettevõtetele piisavaid valikuid tööjõu leidmiseks, on oluline maanteevõrgu kvaliteedi parandamine ja liiklusohutuse suurendamine.

Ettevõtluse edasine areng Rakveres on kavandatud uutes, kvaliteetse taristuga ning mitmekülgsete arendamisvõimalustega arvestavates piirkondades linna põhja- ja idaosas - Lennuvälja, Mõisavälja ja Paemurru tööstusaladel.

Mitmekülgsete ja kvaliteetset teenindust pakkuvate teenindus- ning kaubandusettevõtete taastekkimine Rakvere kesklinnas, uute arhitektuursete atraktsioonide rajamine ning olulisemate külastussihtkohtade vahelise liikumise suunamine ja hõlbustamine on vajalik turismi arendamiseks. Tänapäevase turisti saabumismotiiviks on konkreetne soov külastada mõnda üha suureneva tuntusega objekti: Tarva kuhu, ordulinnuse varemeid, Eesti Politseimuuseumi, Rakvere Teatrit, AQVA Hotel Spa-d, keskväljakut, Põhjakeskust. Rakvere eesmärgiks on muutuda ühe-kahe päeva külastuspaigast pikemaks kohalolekuks põhjust andvaks sihtkohaks. Selleks on vajalik välja töötada eri objektide sünergiale toetuvad turismipaketid, mis kaasaksid lisaks eelnimetatuile ka Rakvere lähiümbruses ja Lahemaal pakutavat ning lisaks uusi valikuid, näiteks Rakverele ainuomaste tootmisettevõtete külastamine koos toodangu ostmise või degusteerimisega.

Linna kuvandit toetavate kaubamärkidena tuleb edasi arendada õnnestunud sloganitel (tunnuslausetel) „Väge täis“ ja „Kreisi City – Crazy City“ baseeruvaid tegevusi, millega haakuvad hästi traditsioonidega kultuuriüritused: rahvusvaheline teatrifestival Baltoscandal, meeste tantsupeod, punklaulupeod. Linna külastava turisti vajadusi arvestavalt tuleks

kavandada ka suure külastuspotentsiaaliga Rakvere Spordikeskuse ja Rakvere Kultuurikeskuse tegevust ning investeeringuid.

1.5.11. Rahandus

Rakvere linna eelarve tulude laekumine on viimastel aastatel stabiliseerunud. Seda eeskätt tänu linna ja ümbruskonna tugevatele ettevõtetele ning neis töötavate inimeste tulumaksu stabiilsele laekumisele. Ka tasandusfondi eraldised ning maamaks on laekunud kavandatu kohaselt. Rakvere tugevuseks on eraettevõtluse rohkus ja mitmekesisus millest tulenevalt ei olda väga sõltuv ainult ühest valdavast tööandjast. Sarnaselt teiste Eesti linnadega väheneb ka Rakvere elanike arv. Maksumaksjate arvu vähenemise tõttu kahanevat tulu on kompenseerinud sissetulekute kasv. Linna võimalus oma rahalise seisu parandamiseks on soodustada progressiivset ettevõtlust, mis omakorda tuleneb kvaliteetsest haridusest. Järgnevatel aastatel on seoses toetust leidnud projektidega linna jaoks paratamatu laenukohustuste suurendamine. Seda eeskätt põhjusel, et eurotoetuste abil on võimalik teostada arvestatavas mahus investeeringuid (Rakvere Tervisekeskus, Vallimäe arendus, Pika tänava ehitus jt) mille kaasrahastamine linna eelarve jooksvatest tuludest on ebamõistlik ja ülejõu käiv.

2017. aasta detsembri seisuga oli Rakvere linnas alla 7000 maksumaksja ja laenukohustus ca 7,3 miljonit eurot.

1.6. Eelarvestrateegia

Järgnevatel aastatel ei saa välistada uute laenukohustuste võtmist, kuna eurotoetuste abil on võimalik teostada arvestatavas mahus investeeringuid, mille kaasrahastamine linna eelarve jooksvatest tuludest on lähiaastatel vähetõenäoline.

Võimalike lisamaksude kehtestamine

Lisaks linnas kehtivatele maksudele on olnud arutlusel veel Rakvere linnas võimalike kõne alla tulevate maksude kehtestamine. Alljärgnev tabel annab ülevaate kõne alla tulevate võimalike maksude headest ja halbadest külgedest.

Maksuliik	Plussid	Miinused
Müügitaks	Mingis mahus võib esialgu tulu linnakassase suurenda	Kogutav vaid Rakvere linna ametlikes piirides tegutsevate ettevõtjate. On ebasoodne eesmärgi suhtes elavdada kesklinna. Kaupmehed võivad veel enam liikuda kesklinnast välja naabervaldadesse, nt Põhjakeskusesse. Võib avaldada halba mõju linna kuvandile
Tasulise parkimisala kehtestamine	Kesklinna piirkonnas on võimalik vähendada autode liigset pikaajalist parkimist	Linn on väike ja parkimise korraldamise kulud ei kata tõenäoliselt võimalikke tulusid. Pigem tuleb loota iseregulatsioonile, kus kesklinna teeninduses töötavad inimesed ei hõiva päevaseks ajaks oma klientidele mõeldud parkimisruumi
Reklaamitaks	Maksu kehtestamine annab lisaks maksutulule rohkem võimalusi ka linnaruumi kujundamisel	Korraldamine ja maksude kogumine nõuab täiendavat kulu

1.7. Ülevaade sisekontrollisüsteemist

Et pakkuda täiendavat kindlustunnet asutusesiseste protseduurireeglite ja normide täitmise kohta vastavalt kehtestatud nõuetele ning tagamaks järelvalve toimimine ja kohustuste lahusus asutuste funktsioonide täitmisel, on rakendatud erialaspetsialistide kaasamine revisjonikomisjoni töösse. Linnavalitsuse sisekontrollisüsteemi tõhususe tagamiseks rakendatavad meetmed:

- Põhilised tegevused on linnavolikogu ja linnavalitsuse poolt reglementeeritud, toimub pidev regulatsioonide ülevaatamine ja täiendamine;
- Raamatupidamise ja dokumendihalduse tarkvarasüsteeme täiendatakse ja kaasajastatakse pidevalt;
- Juurdepääs infosüsteemidele on ainult selleks volitatud isikutel;
- Rakendatakse infosüsteemide turvameetmete süsteemi meetmeid;
- On kehtestatud linnavara valitsemise, kasutamise ja käsutamise kord, mida regulaarselt uuendatakse;
- On teostatud regulaarsed inventuurid linnavara kohta;
- Toimub funktsionaalselt sõltumatu raamatupidamise algdokumentide kinnitamine ja kontrollimine;

- Toimub pidev finantstulemuste võrdlemine eelarvestatud summadega.

1.8. Ülevaade valitseva ja olulise mõju all olevate äriühingute kohta

Rakvere linnal on kaks tütarettevõtet, milles linna osaluse määr on alljärgnev (%):

Rakvere Vesi AS	76,32
Rakvere Soojus AS	51,01

A. Rakvere Vesi AS majandustegevus

Rakvere Vesi AS põhitegevusaladeks 2017.aastal olid jätkuvalt veevarustuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamine tarbijatele.

Ettevõtte on seadnud eesmärgiks pakkuda kõrge kvaliteediga ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust võimalikult paljudele tegevuspiirkonna kinnistuomanikele järgides samal ajal kehtestatud keskkonnanõudeid.

Rakvere Vesi AS osutas aruandeperioodil vee-ettevõtjana ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust 3 erinevas omavalitsuses ja 15 asustatud punktis: Rakvere linnas, Rakvere vallas Sõmeru, Näpi, Uhtna ja Lepna alevikus ning Roodevälja, Ussimäe, Ubja, Arkna, Taaravainu, Tobia, Tõrma, Tõrremäe ja Veltsi külas ning Vinni vallas Piira külas. 31.12.2017.a seisuga kasutas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust 3 049 klienti.

Juhtimine

Ettevõtte kõrgeim juhtimisorgan on aktsionäride üldkoosolek. Aktsiaseltsi aktsionärideks on Rakvere linn ja aasta lõpul Rakvere valla ja Sõmeru valla liitumise tulemusena moodustunud Rakvere vald. 31.12.2017.a. seisuga jaotusid aktsiad aktsionäride vahel alljärgnevalt:

Rakvere linn – 59 801 aktsiat ehk 76,32 % aktsiakapitalist

Rakvere vald – 18 554 aktsiat ehk 23,68 % aktsiakapitalist

Üldkoosolek valib 5 liikmelise nõukogu, kes omakorda valib aktsiaseltsi igapäevase majandustegevuse korraldamiseks juhataja. Aktsiaseltsi nõukogusse kuulusid aruandeperioodil

Rakvere linna esindajatena Kert Karus (nõukogu esimees), Aleksandr Holst (kuni 24.11.2017), Neeme-Jaak Paap (kuni 24.11.2017), Toomas Varek (alates 24.11.2017) ja Valeri Vaselenko (alates 24.11.2017), Sõmeru valla esindajana Viktor Häninen ning Rakvere valla esindajana Ülo Niisuke. Aktsiseltsi juhatajana tegutses aruandeperioodil 07.12.2015 nõukogu koosoleku poolt antud volituste alusel Urmas Krikk. Nõukogu otsustas oma 06.12.2017 toimunud koosolekul pikendada aktsiaseltsi juhataja volitusi kuni 31.12.2019.

Vee- ja kanalisatsioonivõrgu opereerimine

2017. aastal pumbati veevõrku 690 729 m³ vett, millest klientidele realiseeriti 638 511 m³. Võrreldes 2016.aastaga müüdi klientidele vett 2,1% vähem, languse põhjustas elanikkonna vähenenud veetarbimine. Veekaod veevõrgus moodustasid 7,6% kogu veevõrku suunatud veest, võrreldes 2016. aastaga suurenesid veekaod 3,4 protsendipunkti võrra. Põhilise osa veevõrgu veekaost moodustasid lekked mittekorras torustikest ja vee-ettevõtte omatarbevesi veevõrgu läbipesuks. 2017.aastal esines veetorustike purunemist 7 korral. Klientidele tarnitav joogivesi oli vee-ettevõtte teeninduspiirkonnas stabiilne ja väga hea kvaliteediga. Vee erikasutusõiguse tasu maksis aktsiaselts aruandeperioodil 69 546 eurot. 31.12.2017.a. seisuga oli aktsiaseltsi teenindada 6 veetöötlusjaama ja 152 km veetorustikku. Klientide reovett võeti aruandeperioodil ühiskanalisatsiooni vastu 1 214 368 m³. Võrreldes 2016.aastaga vähenes klientidelt vastuvõetud reovee maht 0,9%, languse põhjustas elanikkonna vähenenud veetarbimine. Kanalisatsioonivõrgus on põhiprobleemiks aegajalt tekkivad ummistused. Aruandeaasta jooksul kõrvaldati ühiskanalisatsioonivõrgus 18 ummistust, ummistuste edaspidise vältimise eesmärgil pesti 2017.aastal läbi 3,3 km isevoolset kanalisatsioonitorustikku.

Reoveepuhastites puhastati kokku 2 614 263 m³ reo- ja sademevett, sealhulgas Rakvere linna puhastil 2 588 692 m³, Uhtna puhastil 11 977 m³, Arkna puhastil 3 337 m³ ja Veltsi puhastil 4 700 m³, Ubja puhastil 5 557 m³. Võrreldes 2016. aastaga vähenes reoveepuhasteid läbinud vee kogus 34%, Languse põhjustas läbi ühiskanalisatsiooni ärajuhitud sademevee vooluhulga vähenemine. Loodusesse suunatud heitvee kvaliteet vastas kõigi reostusnäitajate osas vee erikasutusloas sätestatud nõuetele. Saastetasu maksis aktsiaselts 2017. aastal loodusesse suunatud reoainete eest 48 093 eurot.

2017. aastal tekkis reovee puhastamisel 3 082 tonni 22-25% kuivainesisaldusega reoveesetet. Tekkinud reoveesete anti üle aktsiaseltsi lepingupartnerile MTÜ Lääne - Viru

Jäätmekehtus, kes kasutab reoveesetel kompostmulla tootmiseks. 31.12.2017.a. seisuga oli aktsiaseltsi teenindada 5 reoveepuhastit, 31 reoveepumplat, 172 km kanalisatsioonitorustikku ja 18 km sademeveetorustikku.

Tulud, kulud ja kasum

Rakvere Vesi AS müügitulu oli 2017. aastal 2,001 miljonit eurot. Kogu müügitulust moodustas kanalisatsiooniteenuste müügist saadud tulu 64,3% ja vee müügist saadud tulu 35,7%. Võrreldes 2016. aastaga vähenes müügitulu 1,2%, müügitulu languse põhjustas elanikkonna vähenenud veetarbimine.

Aktsiaseltsi tegevuskulud moodustasid 2017. majandusaastal 1,970 miljonit eurot ja suurenesid võrreldes eelmise majandusaastaga 2,4% võrra. Kõikidest kuludest moodustasid tootmiskulud 41%, kulum 41%, üldhalduskulud 15% ning finants- ja muud ärikulud 3%. Vee-ettevõtte 2017. majandustulemiks kujunes 20 tuhat eurot kahjumit. Kahjumi põhjustasid vähenenud toetus võrreldes eelmise majandusaastaga ning tegelikele kuludele mittevastavad vee- ja kanalisatsiooniteenuste hinnad.

Võrreldes eelmise aastaga vähenes puhaskasum 66%, kasumi languse tingis kahanenud EL Ühtekuuluvusfondi toetus.

Lähteandmed	2017	2016	2015
Müügitulu	2 001	2 027	1 998
Puhaskasum	-20	669	1 940
Käibevarad	1 100	1 140	708
Lühiajalised kohustised	633	595	849
Omakapital	27 995	28 015	25 423
Põhivarad	31 906	32 264	30 775

Finantssuhtarvud	2017	2016
Tulu kasv (-vähenemine)	-1,3%	1,4%
<i>(Müügitulu 2017-2016)/müügitulu 2016*100</i>		
Kasumi kasv (-vähenemine)	-103,0%	-65,5%
<i>(Puhaskasum 2017-2016)/puhaskasum 2016*100</i>		
Puhasrentaablus	-1,0%	33,0%
<i>Puhaskasum/müügitulu*100</i>		
Omakapitali rentaablus	-0,1%	2,4%
<i>Puhaskasum/periodi keskmine omakapital*100</i>		
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja, kordades	1,7	1,9

Käibevara/lühiajalised kohustused

ROA	-0,1%	2,0%
<i>puhaskasum / varad kokku</i>		
ROE	-0,1%	2,4%
<i>puhaskasum / omakapital</i>		

Investeeringud

2017 aastal moodustasid AS Rakvere Vesi investeeringud põhivarasse kokku 466 tuhat eurot, sealhulgas Rakvere linna vee-, kanalisatsiooni- ja sademeveesüsteemide uuendamiseks 276 tuhat eurot, Rakvere valla Sõmeru aleviku Valguse tn veevõrgu rekonstrueerimiseks ja Ussimäe küla Vesiliku tn vee- ja kanalisatsioonitorustiku rajamiseks 52 tuhat eurot, geodeetilise infosüsteemi juurutamiseks 92 tuhat eurot ning muudeks soetusteks 46 tuhat eurot.

Investeeringuid finantseeriti vee-ettevõtte omavahenditest.

Personal

Rakvere Vesi AS keskmine täiskohaga töötajate arv 2017.aastal oli 14. Aruandeaasta tööjõukulud (koos maksudega) moodustasid 442 324 eurot, sealhulgas Seltsi 5 liikmelise nõukogu töötasu 15 370 eurot ja Seltsi juhataja töötasu 36 625 eurot.

Eesmärgid järgmiseks majandusaastaks

Rakvere Vesi AS näeb 2018. majandusaasta põhiliste eesmärkidena:

- vee- ja kanalisatsioonivõrgu väljaarendamist vastavalt ÜVK arengukavadele
- pakkuda kõrge kvaliteediga ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust võimalikult paljudele tegevuspiirkonna kinnistuomanikele järgides samal ajal kehtestatud keskkonnanõudeid
- täiustada jätkuvalt vee- ja kanalisatsioonivõrgu hooldussüsteemi

B. Rakvere Soojus AS majandustegevus

Rakvere Soojus AS põhitegevusalaks on soojusenergia jaotamine, müük ja tootmine. Ettevõtte aktsiakapitali suuruseks on 770 752 eurot ning aktsiate nimiväärtuseks 64 eurot.

Aktsiad jagunevad:

- Rakvere linn 51,01% ja 6 143 nimelist aktsiat;
- Adven Eesti AS 48,99% ja 5 900 nimelist aktsiat.

Ettevõttel on kaks kaugküttepiirkonda:

- Rakvere võrgupiirkond, mis asub Rakvere linnas ja jaotab klientideni viies katlamajas ja kahes koostootmisjaamas toodetud soojusenergiat;
- Näpi võrgupiirkond, mis asub Sõmeru vallas, Näpi alevis ja jaotab klientideni ühes katlamajas toodetud soojusenergiat.

2017. aastal ostis AS Rakvere Soojus oma võrku 41 563 MWh (2016. aastal 43 113 MWh) soojusenergiat taastuvatest energiaallikatest ja ise tootis maagaasil töötavates katlamajades 9 552 MWh (2016. aastal 9 593 MWh). 2017. aastal realiseeris ettevõtte soojusenergiat 42 097 MWh (2016. aastal 43 769 MWh). Kahe võrgupiirkonna soojusenergia müügitulu oli kokku 2 229 548 eurot (2016. aastal 2 327 576 eurot). Ettevõtte keskmine soojusenergia väljamüügi hind 2017. aastal oli 52,96 €/MWh (2016. aastal 53,18 / MWh). Rakvere võrgupiirkonna keskmine müügihind oli 52,86 € /MWh ja Näpi võrgupiirkonnas 57,08 €/MWh.

2017. aastal tarbis ettevõtte maagaasi 1 072 tuh.m³ (2016. aastal 1 091 tuh.m³). Maagaasi kaalutud keskmine hind 2017. aastal oli 288,87 €/tuh.m³ (2016. aastal 282,68 €/tuh.m³). Ettevõtte gaasikatelde töö keskmine kasutegur oli 94 % (2016. aastal 93 %). Ettevõtte Rakvere võrgupiirkonna soojusvõrkude trassikadu oli 17,64 % (2016. aastal 17,07 %) ja Näpi võrgupiirkonnas 17,69 % (2016. aastal 17,75 %).

Aruandeaasta jooksul teostati investeeringuid kokku summas 76 917 eurot (2016. aastal 80 158 eurot). Soojusvõrke ehitati ja rekonstrueeriti summas 76 917 eurot (2016. aastal 80 158 eurot). 2017. aastal esitati Keskkonnainvesteeringute Keskuse SA-le rahastamisaotlus projekti "Rakvere „Südalinna Karja- Piiri, Võidu, Parkali-Jakobsoni tänavate torustiku rekonstrueerimine" amortiseerunud soojustorustike rekonstrueerimiseks. Projekt rahastatakse Euroopa Liidu struktuurivahenditest. Projektiga seotud ehitustööd viiakse läbi 2018. aastal.

2017. aastal oli töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale 5 (2016. aastal 5 töötajat). Majandusaasta tööjõukuludeks koos maksude ja soodustustega oli 148 908 eurot (2016.

Aastal 161 555 eurot), sealhulgas on ettevõtte nõukogu ja juhatuse töjõukulu koos sotsiaalmaksuga 19 600 eurot (2016. aastal 19 584 eurot).

2018. aastal on eesmärgiks jätkata investeeringuid kaugküttevõrkude kao vähendamiseks, et saavutada Konkurentsiameti poolt kehtestatud tehnilised nõuded trassikaole, mis alates 2017. aastast on mitte üle 15%. 2018. aastal esitatakse taas rahastamistaotlus Keskkonnainvesteeringute Keskuse SA-le.

Rakvere Soojus AS peamised suhtarvud:

Lähteandmed	2017	2016	2015
Müügitulu	2 249	2 350	2 290
Puhaskasum	228	151	102
Käibevara	1 237	1 058	929
Lühiajalised kohustused	355	409	435
Omakapital	2 996	2 768	2 617
Põhivara	2 182	2 253	2 354

Finantssuhtarvud	2017	2016
Tulu kasv (-vähenemine)	-4,3%	2,6%
<i>(Müügitulu 2017-2016)/müügitulu 2016*100</i>		
Kasumi kasv (-vähenemine)	51,1%	47,4%
<i>(Puhaskasum 2017-2016)/puhaskasum 2016*100</i>		
Puhasrentaablus	10,1%	6,4%
<i>Puhaskasum/müügitulu*100</i>		
Omakapitali rentaablus	7,6%	5,4%
<i>Puhaskasum/periodi keskmine omakapital*100</i>		
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja, kordades	3,5	2,6
<i>Käibevara/lühiajalised kohustused</i>		
ROA	6,5%	4,6%
<i>puhaskasum / varad kokku</i>		
ROE	7,6%	5,4%
<i>puhaskasum / omakapital</i>		

KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

1.1 Konsolideeritud bilanss

Tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Varad		71 503,9	71 886,8
Käibevarad		5 819,7	6 077,8
Raha	2	3 956,6	4 430,6
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	3	1 065,9	970,8
Muud nõuded ja ettemaksed	4	777,6	662,8
Varud		19,6	13,6
Põhivarad		65 684,2	65 809,0
Kinnisvarainvesteeringud	6	1 392,2	1 430,3
Materiaalsed põhivarad	7	64 292,0	64 377,7
Immateriaalsed põhivarad		0,0	1,0
Kohustised ja netovara		71 503,9	71 886,8
Kohustised		14 508,5	16 208,9
Lühiajalised kohustised		3 996,2	3 903,2
Võlad tarnijatele		664,3	654,3
<i>sh põhivara eest</i>		50,4	57,6
Võlad töövõtjatele		939,5	860,9
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	8	599,0	575,8
Laenukohustised	10	1 793,4	1 812,2
Pikaajalised kohustised		10 512,3	12 305,7
Laenukohustised	10	10 512,3	12 305,7
Netovara		56 995,4	55 677,9
Vähemusosalus		8 096,8	7 989,8
Linna netovara		48 898,6	47 688,1
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem		47 954,2	46 552,8
Aruandeaasta tulem		944,4	1 135,3

1.2 Konsolideeritud tulemiaruanne

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2017	2016
Tegevustulud		22 353,2	23 157,4
Maksutulud	3	10 439,4	9 956,8
Tulud kaupade ja teenuste müügist	12	5 300,9	5 327,2
Saadud toetused	11	6 567,5	7 774,6
Muud tegevustulud	13	45,4	98,8
Tegevuskulud		-21 187,8	-21 658,6
Antud toetused	14	-1 288,9	-2 442,9
Tööjõukulud	15	-10 034,9	-9 350,0
Muud tegevuskulud	16	-7 506,8	-7 611,4
Põhivarade amortisatsioon ja ümberhindlus	6,7	-2 357,2	-2 254,3
Tegevustulem		1 165,4	1 498,8
Finantstulud ja -kulud		-114,0	-131,2
Intressikulu	10	-114,5	-131,6
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	2	0,5	0,4
Ettevõtja tulumaks		0,0	0,0
Aruandeaasta tulem		1 051,4	1 367,6
Linna osa tulemist		944,4	1 135,3
Vähemusosaluse osa tulemist		-107,0	-232,3

1.3 Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes

Rahavood põhitegevusest	Lisa	2017	2016
Tegevustulem		1 165,4	1 498,8
Korrigeerimised:			
Põhivarade amortisatsioon ja ümberhindlus	6,7	2 357,2	2 254,3
Käibemaksukulu põhivarade soetuselt	16	317,5	305,8
Saadud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks	11	-105,9	-800,1
Kasum/ kahjum põhivarade müügist		17,3	-56,6
Antud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks	14	61,5	1 219,9
Korrigeeritud tegevustulem		3 813,0	4 422,1
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus		-167,4	188,6
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus		121,9	-121,2
Kokku rahavood põhitegevusest		3 767,5	4 489,5
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse põhivarade eest	7	-2 531,0	-2 221,9
Laekunud materiaalse põhivarade müügist		230,2	64,4
Laekunud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks		49,7	1 284,3
Tasutud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks		-61,5	-1 219,9
Laekunud intresse ja muid finantstulusid		0,5	0,4
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-2 312,1	-2 092,7
Rahavood finantseerimistegevusest			
Laekunud saadud laene	10	0,0	2 170,0
Tagasi makstud saadud laene	10	-1 812,2	-2 239,5
Tehingud vähemusosalusega		0,0	180,6
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	10	-117,2	-140,8
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-1 929,4	-29,7
Rahavood kokku		-474,0	2 367,1
Raha ja selle lähendid perioodi algul	2	4 430,6	2 063,5
Raha ja selle lähendid perioodi lõpul	2	3 956,6	4 430,6
Raha ja selle lähendite muutus		-474,0	2 367,1

1.4 Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes

	Lisa	Kohaliku omavalitsuse netovara	Vähemusosalus	Akumuleeritud tulem
		Akumuleeritud tulem		
Saldo 31.12.2015		46 389,0	7 457,2	53 846,2
Põhivarade ümberhindlus	7	27,5	0,0	27,5
Aruandeaasta tulem		1 135,3	232,3	1 367,6
Vähemusosaluse soetus		136,3	300,3	436,6
Saldo 31.12.2016		47 688,1	7 989,8	55 677,9
Põhivarade ümberhindlus	7	266,1	0,0	266,1
Aruandeaasta tulem		944,4	107,0	1 051,4
Saldo 31.12.2017		48 898,6	8 096,8	56 995,4

1.5 Eelarve täitmise aruanne
Tuhandetes eurodes

	Kirje nimetus	Esialgne eelarve (kassa-põhine)	Lõplik eelarve (kassa-põhine)	Eelarve täitmine
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	16 987,97	17 812,45	18 309,92
30	Maksutulud	10 244,35	10 244,35	10 344,84
3000	Füüsilise isiku tulumaks	10 071,05	10 071,05	10 176,77
3030	Maamaks	170,30	170,30	167,53
3045	Teede ja tänavate sulgemise maks	3,00	3,00	0,54
32	Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 179,79	1 242,42	1 498,51
3500, 352	Saadavad toetused tegevuskuludeks	5 530,83	6 292,68	6 406,90
352.00.17.1	Tasandusfond (lg 1)	1 276,06	1 159,09	1 159,09
352.00.17.2	Toetusfond (lg 2)	4 093,08	4 452,41	4 452,41
3500, 352	Muud saadud toetused tegevuskuludeks	161,70	681,18	795,40
3825, 388	Muud tegevustulud	33,00	33,00	59,67
382540	Sh laekumine vee erikasutusest	33,00	33,00	39,56
3880, 3888	Sh muud eelpool nimetamata muud tegevustulud	0,00	0,00	20,10
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	15 902,62	16 740,10	15 833,66
41, 4500, 452	Antavad toetused tegevuskuludeks	1 119,68	1 360,89	1 167,14
413	Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	584,81	735,43	557,45
4500	Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	510,66	600,25	584,40
452	Mittesihtotstarbelised toetused	24,21	25,21	25,29
	Muud tegevuskulud	14 782,94	15 379,21	14 666,52
50	Personalikulud	9 142,49	9 416,92	9 304,80
55	Majandamiskulud	5 596,65	5 919,59	5 360,27
60	Muud kulud	43,80	42,70	1,45
	PÕHITEGEVUSE TULEM	1 085,36	1 072,35	2 476,26
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-464,97	-2 379,07	-1 779,02
381	Põhivara müük (+)	0,00	180,00	230,20
15	Põhivara soetus (-)	-325,12	-2 399,22	-1 940,43
3502	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	31,96	31,96	53,43
4502	Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-41,51	-61,51	-61,51
382	Finantstulud (+)	0,00	0,00	0,32
65	Finantskulud (-)	-130,30	-130,30	-61,03
	EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))	620,38	-1 306,72	697,24
	FINANTSEERIMISTEGEVUS	-1 271,70	-1 300,86	-1 300,86
20.5	Kohustuste võtmine (+)	0,00	0,00	0,00
20.6	Kohustuste tasumine (-)	-1 271,70	-1 300,86	-1 300,86
1001	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)	-651,32	-2 607,57	-603,62

Eelarve täitmise aruanne on koostatud linnavalitsuse kui juriidilise isiku kohta.
Eelarve täitmise aruanne on koostatud kassapõhisel printsiibil ning see ei ole konsolideerimata finantsaruannetega võrreldav (vt ka lisa 1)
Eelarve täitmise aruannet selgitab lisa 19.

1.6 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Konsolideeritud raamatupidamise aruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid

Käesolev Rakvere Linna konsolideerimisgrupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga tuginevalt rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses ning täiendatud avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendis.

Konsolideerimisgrupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes üks koht peale koma.

Konsolideerimisgrupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuv Rakvere linn (sh allasutused) ja tema tütarettevõtted Rakvere Soojus AS ning Rakvere Vesi AS.

Varade ja kohustiste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustise eeldatav valdamine kestab kuni üks aasta või kauem arvestatuna aruandekuupäevast.

Raha ja raha lähendid

Konsolideeritud bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke ja lühiajalisi tähtajalisi deposiite. Aruandekuupäevaks laekumata intressid kajastatakse viitlaekumisena.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded

Nõuded on konsolideeritud bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud.

Nõue loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kuludest. Varude jäägi hindamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varud hinnatakse alla eeldatavale neto realiseerimisväärtusele, kui see on madalam nende soetusmaksumusest.

Valitseva mõju all olevad üksused

Valitseva mõju all olevateks üksusteks on loetud äriühingud, milles Rakvere linn omab mõjuvõimu määrata investeringuobjekti finants- ja tegevuspoliitikat.

Äriühingute puhul eeldatakse valitseva mõju olemasolu tavaliselt siis, kui grupi osalus ühingus on üle 50%.

Tehingud vähemusosalusega

Vähemusosalusega tehingute puhul kajastatakse vahe tehingu maksumuse ja vähemusosaluse muutuse vahel akumulieritud ülejäägis.

Osalused konsolideerimata aruannetes

Aruandekohustuslase bilansis kajastatakse tuletatud soetusmaksumuses neid osalusi sihtasutustes, mittetulundusühingutes ja äriühingutes, mille üle aruandekohustuslasel on valitsev mõju. Tuletatud soetusmaksumuses kajastatakse konsolideerimata aruannetes ka osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes (sidusettevõtjad). Alla 50%-lisi osalusi sihtasutustes ja mittetulundusühingutes ei kajastata bilansis, vaid need on soetamisel kajastatud kuluna.

Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtus kapitaliosaluse meetodil ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumus. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja mittetulundusühingute korral nende omakapital tervikuna) on langenud allapoole osaluse bilansilisest väärtusest. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevate üksuste ja olulise mõju all olevate äriühingute tegevus kajastub konsolideeritud aruandes alates valitseva või olulise mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni.

Valitseva mõju all olevate üksuste ja oluliste äriühingute soetamist kajastatakse ostumeetodil, mille korral hinnatakse omandatud osaluste varad ja kohustised nende õiglases väärtuses.

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud rida-realt konsolideerituna koos valitseva mõju all olevate üksustega. Konsolideerimisel hõlmatud üksuste omavahelised nõuded, kohustised, tulud, kulud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid on elimineeritud.

Osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes kajastatakse konsolideeritud aruannetes kapitaliosaluse meetodil.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse kinnisvaraobjekte, mida hoitakse väljarentimise eesmärgil ja mida aruandekohuslane ega ükski avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses.

Kinnisvarainvesteeringute kajastatakse bilansis soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused).

Hilisemate parendustega seotud kulud lisatakse kinnisvarainvesteeringu soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad kinnisvarainvesteeringute kriteeriumitele. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulud kajastatakse perioodikuludes. Kinnisvarainvesteeringu objekti mõne komponendi väljavahetamisel kantakse asendatava komponendi jääkmaksumus bilansist maha ning uue komponendi soetusmaksumus lisatakse objekti soetusmaksumusele.

Kinnisvarainvesteeringute kulumi norm on 2%, aruandeaasta parendustel 5%, mida arvestati lineaarselt.

Materiaalsed põhivarad

Materiaalseteks põhivaradeks loetakse varasid soetusmaksumusega alates 5 000 eurost. Juhul, kui materiaalse põhivarade objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ja määratakse iga komponendi amortisatsiooninorm lähtuvalt selle kasulikust elueast.

Põhivarade rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivarade mõistele, liidetakse materiaalse põhivarade soetusmaksumusele. Rekonstrueerimisväljaminekute lisamisel hinnatakse varade järelejäänud kasulikkude eluiga ja vajadusel reguleeritakse põhivarade kulumi normi.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivarade objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Põhivarade kasulik eluiga aastates on gruppide lõikes alljärgnev:

<u>Põhivarade grupp</u>	<u>Kasulik eluiga</u>	<u>Kulumi norm %</u>
Hooned ja rajatised	20-50	2-5
Masinad ja seadmed	6,7-10	10-15
Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika	4-5	20-25
Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	5-6,7	15-20

Maad, raamatufonde, mälestisi ja muid kunstiväärtusi ei amortiseerita.

Raamatufondide arvestust peetakse summeeritult. Teavikute arvelevõtmine ja mahakandmine toimub kvartalite lõikes raamatukogu poolt esitatud õiendite alusel. Teavikute arvestust eksemplaride viisi peetakse raamatukogus, programmis „URRAM“

Varad, mille soetusmaksumus on alla 5 000 euro, kantakse kulusse kasutuselevõtmise hetkel. Kuludesse kantud väheväärtusliku inventari arvestust peetakse bilansivälisel kontrol.

Ümberhindlus

Ümberhindlusena võetakse arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad ning omandatud varad, mis on saadud seoses pärijate puudumisega.

Maa võetakse arvele maksustamishinnas. Varade ümberhindamiseks kasutatakse turuhinda, mis on saadud eksperthinnangu alusel.

Varade väärtuse langus

Varade väärtuse testi ei tehta ega kajastata varade väärtuse langust kaetavale väärtusele avaliku teenuse osutamiseks vajalike põhivarade puhul, kui vara väärtus ei ole langenud selle rikkemise või muul põhjusel osaliselt või täielikult kasutusest eemaldamise tõttu.

Piiramatu kasuliku elueaga varasid (maa) ei amortiseerita, vaid kontrollitakse varade väärtuse langust, võrreldes varade bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse varade väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse varade kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra varade bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Varade kaetav väärtus on varade õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Varade väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varadeobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel aruandekuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et varade kaetav väärtus on vahepeal tõusnud. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta tulemiaruanDES põhivarade allahindluse kulu vähendamisena.

Immateriaalsed põhivarad

Immateriaalsete põhivaradena kajastatakse füüsilise substantsita varade kasuliku elueaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5 000 € Immateriaalseid põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum. Immateriaalsete põhivarade amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit, varade kasulik eluiga 5 aastat ja kulumi norm 20%.

Kapitali- ja kasutusrendid

Renditehingut käsitatakse kapitalirendina, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Ülejäänud renditehingud kajastatakse kasutusrendina.

Rentide kajastamine rendileandja raamatupidamises

Kapitalirendi korras välja renditud varad kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rentnikult saadavad rendimaksud jagunevad kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseks ja finantstuluks. Finantstulu jaotub kogu rendiperioodile.

Kasutusrendi tingimuste kohaselt välja renditud hoone kajastub bilansis kinnisvarainvesteeringuna. Kasutusrendi maksud kajastatakse tuluna ühtlaselt kogu rendiperioodi jooksul isegi siis, kui lepingujärgsed rendimaksud ei ole võrdsed.

Rentide kajastamine rentniku raamatupidamises

Kapitalirendi tingimuste kohaselt renditud põhivarad kajastatakse rendi jõustumise hetkel bilansis põhivarade ja kohustisena varade õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Rendileandjale makstavad renditasud jagunevad põhiosa tagasimakseteks ja finantskuluks. Finantskulu jaotub kogu rendiperioodile. Kapitalirendi tingimuste kohaselt renditavat põhivarad amortiseeritakse samade põhimõtete alusel nagu muud sama tüüpi soetatud varad. Kui rendiperioodi lõppedes tagastatakse varad rendileandjale, siis amortiseeritakse varad lähtudes rendiperioodi pikkusest või varade kasulikust elueast, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendi perioodil tasutavad maksud kajastatakse kuluna ühtlaselt kogu rendiperioodi jooksul ka siis, kui lepingujärgsed rendimaksud ei ole võrdsed.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, laenu, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Finantskohustistelt arvestatud intresse kajastatakse tulemiaruanDES kuluna.

Laenukohustised

Võetud laenu võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Pikaajaliste võetud laenu korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast, kui konsolideerimisgrupil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva või kui laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval finantskohustis tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi, mille korral sihtfinantseerimise andja kontrollib toetuste sihipärasest kasutamist. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel on lähtutud tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Tulemiaruanandes kajastatakse kompenseeritavat kulu ja saadud toetust eraldi tulemiaruannde ridadel.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetuseks võetakse vara bilansis arvele soetusmaksumuses, sihtfinantseerimise summa aga kajastatakse samal ajal tuluna.

Sihtfinantseerimist kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena. Kui sihtfinantseerimise saamisega seotud kulutused on tehtud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena.

Tegevustoetused on antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest. Tegevustoetused kajastatakse saaja poolt tuluna ja tegevustoetuse andja poolt kuluna hetkel, kui toetus on laekunud. Mitterahalist tegevustoetust kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglases väärtuses. Kui tegevustoetusena saadud kaupade ja teenuste õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata, selle kohta raamatupidamiskandeid ei tehta.

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja hankijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimuks siis, kui raha liiguks läbi toetuse saaja hankijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla hankijale ja nõude toetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt).

Liitumistasude arvestus

Liitumise müüja kajastab liitumistasu, mis ületab põhivarade arvelevõtmise piirmäära, liitumiseks ehitatud põhivarade soetusmaksumuse vähenemisena. Kui liitumistasu ületab liitumiseks ehitatud põhivarade soetusmaksumust, kajastatakse ületav osa tuluna. Liitumistasu võib võtta miinusega põhivaradena arvele eraldi põhivarade kaardil. Liitumistasu, mis jääb alla põhivarade soetusmaksumuse piirmäära, kajastatakse tuluna.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on võetud aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutatehingutest ning varade ja kohustiste ümberhindamisest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulemiaruanandes.

Maksude arvestus

Rakvere linna poolt tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Äriühingute poolt tasutud käibemaksu arvestuses lähtutakse soetatud kauba ja ostetud teenuse kasutamise osatähtsusest maksustatava käibe tarbeks.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat äriühingu tulumaksu kajastatakse kohustise ja kuluna dividendide väljakuulutamise hetkel.

Dividendide tulumaksu kajastatakse tulumaksukuluna tulemiaruanDES samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, mis perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Tulevase dividendi tulumaksu suhtes ei moodustata eraldist enne dividendide väljakuulutamist, kuid info selle kohta avalikustatakse lisades.

Tulude arvestus

Kogutud maksude ning loodusvarade kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt Maksu- ja Tolliameti ning Keskkonnaameti poolt esitatud teatistele.

Lõivutulu kajastatakse lõivuga maksustatud toimingu päeval.

Varade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärset määratav.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (sh käibemaks) kajastatakse soetamishetkel kuluna tulemiaruanDE kirjel *Muud tegevuskulud*.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse Rakvere linnavolikogu ja linnavalitsuse liikmed ning linna hallatavate asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsolideerimisgruppi äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed (sh abikaasa, elukaaslane ja laps), samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanDE koostamisel rühmitatakse laekumised ja väljamaksed nende eesmärgi järgi põhitegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks.

Põhitegevuse rahavoogude kajastamisel kasutatakse kaudset meetodit, mille puhul korrigeeritakse põhitegevuse rahavoogude leidmiseks tegevustulemit, elimineerides mitterahaliste majandustehingute mõju, põhitegevusega seotud varade ning kohustiste saldode muutused ning investeerimis- ja finantseerimistegevusega seotud tulud ja kulud. Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevad rahavood kajastatakse otsemeetodil.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine raamatupidamise aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega.

Korrigeeriv sündmus pärast aruandekuupäeva on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid. Sellise sündmuse mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes.

Mittekorrigeeriv sündmus pärast aruandekuupäeva on sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest. Sellise sündmuse mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes. Kui mõju on oluline, avaldatakse see lisades.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud linnavalitsuse kohta (konsolideerimata) kassapõhiselt, mistõttu selle andmeid ei ole võimalik võrrelda tekkepõhistes konsolideerimata aruannetes (vt lisa 19) kajastatud andmetega. Lisaks kassapõhisest printsiibist tulenevatele ajalistele erinevustele on selles kasutusel veel järgmised olulised erinevad arvestuspõhimõtted:

1) põhivarade soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivarade müügist laekunud summad tuluna, amortisatsiooni ja muid põhivaradega tehtud mitterahalisi tehinguid eelarve täitmise aruanes ei kajastata.

2) kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks on eelarve täitmise aruanes kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivarade soetamise kuluna (tekkepõhises aruanes eraldi tulemiaruande real Muud tegevuskulud).

Lisa 2 Raha ja selle lähendid

Tuhandetes eurodes

	30.12.2017	30.12.2016
Kassa	4,8	3,8
Arvelduskontod pankades	3951,8	4426,8
Raha ja selle lähendid kokku	3 956,6	4 430,6
	2017	2016
Rahalt ja selle lähenditelt teenitud intressitulu	0,5	0,4
Intressitulud kokku	0,5	0,4

Lisa 3 Maksud, lõivud, trahvid

Tuhandetes eurodes

A. Maksu-, lõivu ja trahvinõuded

Maksud brutosummas	Lühiajalised nõuded	
	31.12.2017	31.12.2016
Tulumaks	1 049,2	956,9
Maamaks	5,4	2,9
Muud riiklikud maksud (loodusressursside kasutamisest)	10,5	10,2
Trahvinõuded ja muud maksud	0,8	0,8
Kokku maksu- ja lõivunõuded	1 065,9	970,8

B. Maksu-, lõivu ja trahvitulud

	Lisa	2 017	2 016
Maksud		10 439,4	9 956,8
Tulumaks		10 269,2	9 785,4
Maamaks		169,9	170,9
Teede ja tänavate sulgemise maks		0,3	0,5
Lõivud	12	8,2	9,4
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud		39,9	40,5
Tasud vee erikasutusest	13	39,9	40,5
Muud trahvid ja varalised karistused		1,1	0,0
Kokku maksu-, lõivu- ja trahvitulud		10 488,6	10 006,7

C. Maksude ettemaksed ja maksukohustised

Maksud brutosummas	Ettemaksed		Võlad	
	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2016
Ettemaksukonto jäägid	2,3	0,0	-28,7	0,0
Sotsiaalmaks	0,0	289,6	0,0	265,5
Kinnipeetud tulumaks	0,0	148,4	0,0	135,7
Käibemaks	0,0	40,3	0,0	49,7
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	0,0	36,0	0,0	33,2
Töötuskindlustusmaksed	0,0	19,2	0,0	17,3
Kogumispensionimaksed	0,0	14,1	0,0	12,8
Tulumaks erisoodustustelt	0,0	0,3	0,0	0,3
Maksuvõlalt arvestatud intressikohustused	0,0	0,0	0,0	5,0
Kokku	2,3	547,9	-28,7	519,5

Vaata ka lisa 4 ja 8.

Tulu- ja maamaksu kogub Maksu- ja Tolliamet. Aruandeperioodi lõpuks deklareeritud, kuid üle kandmata maksutulu on kajastatud vastavalt Maksu- ja Tolliameti teatisele.

Tähtajaks tasumata maksunõuetelt kogub Maksu- ja Tolliamet intresse. Neid ei kanta üle kohalikule omavalitsusele.

Vt ka lisa 4 ja lisa 8.

Lisa 4 Muud nõuded ja makstud ettemaksed

Tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Nõuded ostjate vastu		635,8	654,2
<i>Brutosummas</i>		660,7	665,9
<i>Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud</i>		-24,9	-11,7
Muud nõuded		6,4	1,9
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	3	2,3	-28,7
Nõuded toetuste eest	11	124,4	27,6
Ettemakstud toetused		1,9	1,9
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud		6,8	5,9
Kokku muud nõuded ja ettemaksed		777,6	662,8

Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuded ostjate vastu

	Lisa	2017	2016
Jääk aasta algul		-11,7	-18,9
Allahinnatud nõuded	16	-17,4	-10,9
Laekunud kuludesse kantud nõuded	16	0,8	2,1
Hinnatud lootusetult laekuvaks		3,4	16,0
Jääk aasta lõpul		-24,9	-11,7

Kirjel nõuded ostjate vastu kajastuvad peamiselt nõuded füüsilistele isikutele ja korteriühistutele kommunaalteenuste eest (vesi, heitvesi, küte).

Ettemakstud tulevaste perioodide kulude all kajastuvad ettemakstud töö- ja puhkusetasu ettemaksed ning deklareeritud tööjõukulude maksud.

Lisa 5 Konsolideerimisgruppi kuuluvad üksused

Tuhandetes eurodes

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud valitseva mõju all olevad äriühingud:

Nimetus, aasta	Osaluse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad			Bilansi näitajad aasta lõpus	
		Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tegevus-tulem	Varad	Netovarad
Rakvere Soojus AS						
2017	51,01%	2 249,0	-2 018,7	230,3	3 419,4	2 995,8
2016	51,01%	2 349,6	-2 194,9	154,7	3 311,2	2 767,8
2015	51,01%	2 290,2	-2 181,4	108,8	3 282,2	2 617,1
Rakvere Vesi AS						
2017	76,32%	2 001,5	-1 970,5	31,0	33 005,9	27 994,9
2016	76,32%	2 658,5	-1 922,6	735,9	33 403,8	28 014,5
2015	75,71%	3 847,3	-1 830,7	2 016,6	31 482,3	25 422,7

Lisa 6 Kinnisvarainvesteeringud

Tuhandetes eurodes

Jääkväärtus 31.12.2015	1 462,0
Amortisatsioon ja allahindlus	-37,9
Soetused ja parendused	6,2
Soetusmaksumus 31.12.2016	1 762,2
Akumuleeritud kulum 31.12.2016	-331,9
Jääkväärtus 31.12.2016	1 430,3
Amortisatsioon ja allahindlus	-38,1
Soetusmaksumus 31.12.2017	1 762,2
Akumuleeritud kulum 31.12.2017	-370,0
Jääkväärtus 31.12.2017	1 392,2

	2017	2016
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt	33,1	33,2
Kinnisvarainvesteeringute ülalpidamiskulud	19,1	6,2
Rendileantud kinnisvarade pangalaenu tasumine	107,1	107,1
	159,3	146,5

Kinnisvarainvesteeringu objektid on antud pikaajalisele kasutusrendile. Arvestades tuleviku rahavooge kasutusrendist ei ole vajadust kinnisvaraobjektide allahindluseks.

Lisa 7 Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Tuhandetes eurodes

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2015	2 145,9	75 428,1	2 996,6	1 174,9	1 012,9	82 758,4
Akumuleeritud kulum 31.12.2015	0,0	-16 989,1	-1 684,1	-296,8	0,0	-18 970,0
Jääkväärtus 31.12.2015	2 145,9	58 439,0	1 312,5	878,1	1 012,9	63 788,4
Soetused	2,8	1 801,6	107,3	79,9	792,5	2 784,1
Mahakantud varade jääkmaksumus	0,0	-24,1	-46,8	-108,1	-1,1	-180,8
Amortisatsioon ja allahindlus	0,0	-1 884,0	-130,7	-19,0	0,0	-2 033,7
Müüdüd varade jääkmaksumus	-2,9	0,0	-4,9	0,0	0,0	-7,8
Ümberhindlus	27,5	0,0	0,0	0,0	0,0	27,5
Ümberklassifitseerimine	0,0	1 123,2	-21,2	0,0	-1 102,0	0,0
Kokku liikumised	27,4	1 016,7	-96,3	-47,9	-310,6	589,3
Soetusmaksumus 31.12.2016	2 173,3	77 422,4	2 881,8	1 004,9	702,3	84 184,7
Akumuleeritud kulum 31.12.2016	0,0	-17 966,7	-1 665,6	-174,7	0,0	-19 807,0
Jääkväärtus 31.12.2016	2 173,3	59 455,7	1 216,2	830,2	702,3	64 377,7
Soetused	1,3	1 621,1	56,2	74,7	460,6	2 213,9
Mahakantud varade jääkmaksumus	0,0	0,0	0,0	-43,9	0,0	-43,9
Amortisatsioon ja allahindlus	0,0	-2 129,2	-133,9	-11,1	0,0	-2 274,2
Müüdüd varade jääkmaksumus	-46,6	-200,9	0,0	0,0	0,0	-247,5
Ümberhindlus	262,2	3,9	0,0	0,0	0,0	266,1
Ümberklassifitseerimine	0,0	-37,6	0,0	178,0	-140,4	0,0
Kokku liikumised	216,9	-742,7	-77,7	197,7	320,2	-85,6
Soetusmaksumus 31.12.2017	2 390,2	78 891,7	2 884,6	1 186,2	1 022,5	86 375,2
Akumuleeritud kulum 31.12.2017	0,0	-20 178,7	-1 746,2	-158,3	0,0	-22 083,2
Jääkväärtus 31.12.2017	2 390,2	58 713,0	1 138,4	1 027,9	1 022,5	64 292,0

Rahavoogude aruandes kajastub materiaalse põhivarade eest tasutud summana -2 531,0 tuhat eurot, mis tuleneb järgmistest summadest:

- 1) Aruandeaasta põhivarade soetuste summa 2 213,8 tuhat eurot (vt lisa 7),
- 2) käibemaksukulu aruandeaasta soetustelt 317,5 tuhat eurot (vt ka lisa 16),
- 3) liidetud aastal lõpuks tarnijatele tasumata summa 50,4 tuh eurot ja lahutatud aasta alguseks tarnijatele tasumata summa 57,6 tuhat eurot,
- 4) liidetud mitterahalised põhivarad tehingud summas 7,5 tuhat eurot.

Aruandeaastal võeti ümberhindlusena arvele varem maakatastrisse kandmata maad summas 262,2 tuhat eurot, mis hinnati maa maksustamishinnas.

Tulemiaruande kirjel põhivarade amortisatsioon ja ümberhindlus kajastatud summa 2 357,2 tuhat eurot koosneb kinnisvara investeringute kulumi summast 38,1 tuhat eurot, materiaalse

põhivara amortisatsiooni ja allahindlusest summas 2 274,3 tuhat eurot, mahakantud varade jääkmaksumusest summas 43,9 tuhat eurot ja immateriaalse põhivara amortisatsioonist summast 0,9 tuhat eurot.

Lisa 8 Muud kohustised ja saadud ettemaksud

Tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Maksukohustised	3	547,9	519,5
Viitvõlad		17,6	20,3
Tagatistasud		17,8	19,6
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksud	11	15,7	16,2
Muud saadud ettemaksud		0,0	0,2
Muud kohustised ja saadud ettemaksud kokku		599,0	575,8

Lisa 9 Tingimuslikud kohustised

Tuhandetes eurodes

	31.12.2017	31.12.2016
Potentsiaalne tulumaks dividendidelt	4 822,3	4 819,1

Konsolideerimisgruppi kuuluvatel ettevõtjatel on aruandekuupäeva seisuga jaotamata kasumit kokku 24,1 miljonit euro väärtuses (võrreldava perioodi lõpuks 24,1 miljonit eurot), millelt arvestatud tulumaks on esitatud tingimusliku kohustisena.

Lisa 10 Laenukohustised

Tuhandetes eurodes

	Järelejäänud tähtaja järgi						Kokku
	Kuni 1 a	1 - 2 a	2 - 3 a	3 - 4 a	4 - 5 a	Üle 5 a	
Jääk seisuga 31.12.2016	1 812,2	1 816,9	1 659,2	1 811,4	1 614,7	5 403,4	14 117,8
Pangalaenu	1 393,4	1 374,5	1 240,3	1 218,4	1 075,2	2 596,4	8 898,2
Muud laenu	415,9	439,5	415,9	592,2	539,5	2 807,0	5 210,0
Kapitalirent	2,9	2,9	3,0	0,8	0,0	0,0	9,6
Jääk seisuga 31.12.2017	1 793,4	1 659,2	1 635,2	1 491,1	1 213,3	4 513,5	12 305,7
Pangalaenu	1 374,5	1 240,2	1 218,4	1 075,1	797,4	1 799,1	7 504,7
Muud laenu	416,0	416,0	416,0	416,0	415,9	2 714,4	4 794,3
Kapitalirent	2,9	3,0	0,8	0,0	0,0	0,0	6,7

Informatsioon laenulepingute kaupa

Laenu andja	Lõpp-tähtaeg	Intressi-määr	Alus-valuuta	Jääk 31.12.2017	Jääk 31.12.2016	Intressi-kulu 2017	Intressi-kulu 2016
AS SEB Pank	20.12.2017	6 kuu Euribor +0,14%	EUR	0,0	240,4	0,0	0,2
AS SEB Pank	20.12.2020	6 kuu Euribor +1,28%	EUR	253,2	337,7	0,4	1,1
AS SEB Pank	20.12.2018	6 kuu Euribor +0,50%	EUR	107,1	214,1	3,2	4,5
AS SEB Pank	13.08.2019	6 kuu Euribor +1,75%	EUR	55,2	88,4	1,1	1,6
Danske Bank AS	26.08.2026	6 kuu Euribor +0,61%	EUR	2 170,0	2 170,0	13,4	0,6
Danske Bank AS	26.10.2025	6 kuu Euribor +0,59%	EUR	2 035,2	2 295,0	13,2	13,6
Danske Bank AS	26.10.2021	6 kuu Euribor +0,968%	EUR	1 223,8	1 543,1	13,4	18,7
Danske Bank AS	26.01.2024	6 kuu Euribor +0,878%	EUR	735,5	856,4	6,9	9,2
Luminor Bank AS	23.07.2018	6 kuu Euribor +1,5%	EUR	16,4	44,3	0,4	0,1
Swedbank AS	21.01.2023	6 kuu Euribor +1,36%	EUR	845,0	1 011,2	10,7	13,7
Swedbank AS	17.08.2021	6 kuu Euribor +1,6%	EUR	63,3	80,0	0,9	0,1
Swedbank AS	10.07.2017	6 kuu Euribor +0,7%	EUR	0,0	17,6	0,0	0,2
Pangalaenu kokku				7 504,7	8 898,2	63,6	63,6
KIK	27.08.2028	6 kuu Euribor +1,25%	EUR	3 556,0	3 880,0	37,7	45,9
KIK	27.08.2030	6 kuu Euribor +1,25%	EUR	771,2	830,0	8,1	9,7
KIK	27.08.2033	6 kuu Euribor +1,0%	EUR	0,0	0,0	0,0	6,0
KIK	31.12.2031	6 kuu Euribor +1,25%	EUR	467,1	500,0	4,9	5,7
KIK	1.09.2016	6 kuu Euribor +1,95%	EUR	0,0	0,0	0,0	0,5
Muud laenu kokku				4 794,3	5 210,0	50,7	67,8
Luminor Bank AS			EUR	6,7	9,6	0,2	0,2
Kapitalirendid kokku				6,7	9,6	0,2	0,2
Kokku				12 305,7	14 117,8	114,5	131,6

Laenukohustiste tagatised:

a)	Laenu saaja	Rakvere Linnavalitsus
	Laenu jääk 31.12.2017	7 369,9
	Tagatis	eelarve

Rakvere Linnavalitsuse võetud laenude laenulepingud sisaldavad muuhulgas teatud tingimusi täiendavate laenude võtmise, maksevõime või informatsiooni edastamise laenuandjatele osas, millele Rakvere Linnavalitsus laenusajana peab vastama – vastasel korral on laenuandjatel õigus laenud koheselt tagasi nõuda.

b)	Laenu saaja	Rakvere Soojus AS		
	Laenu jääk 31.12.2017	134,9		
ese		tagatise summa	bilansiline jääkmaksumus	saaja
II jrk hüpoteek kinnistutele		411,6	130,9	AS SEB Pank
Hüpoteek tootmishoonele		274,8	29,7	AS Swedbank
Notariaalne kommerts pant vallasvarale		377,9		AS Swedbank
I jrk ühishüpoteek kinnistutele		255,6	39,1	Luminor Bank AS
III jrk kommerts pant vallasvarale		290,8		Luminor Bank AS

Laenulepingute tingimuste kohaselt peab tütarettevõtte teatud juhtudel täiendavate laenude või majanduslikult tähenduselt sarnaste kohustiste võtmisel pankadega eelnevalt kooskõlastama.

c)	Laenu saaja	Rakvere Vesi AS		
	Laenu jääk 31.12.2017	4 794,3		
ese			bilansiline jääkmaksumus	saaja
Ehitised			9 915,4	KIK

Pikaajaliste laenude lepingud sisaldavad muuhulgas teatud tingimusi tütarettevõtte suhtarvude osas, millele finantsnäitajad peavad vastama – vastasel korral on pangal õigus laen koheselt tagasi nõuda.

Lisa 11 Saadud toetused
Tuhandetes eurodes

	Tegevus- kuludeks 2017	Põhivarade soeta- miseks 2017	Muud toetused 2017	Nõuded 31.12.2017 (lisa 4)	Saadud ettemaksed 31.12.2017 (lisa 8)	Sihtfinant- seerimine (kohustis) 31.12.2017
Riigieelarvest tasandus ja toetusfond	5 611,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultuuriministeerium, raamatukogud	170,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Haridus- ja Teadusministeerium, erakoolid	74,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Haridus- ja Teadusministeerium	4,5	0,0	29,5	0,0	0,0	0,0
Innove SA	1,0	0,0	196,4	70,6	0,0	0,0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	0,0	66,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultuuriministeerium, spordikeskus	0,0	32,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Residendid, äriühingud	0,0	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Füüsilised isikud	0,0	3,2	22,3	0,0	0,0	0,0
KIK SA	0,0	0,2	30,6	3,0	3,6	0,0
Hariduse Infotehnoloogia SA	0,0	0,0	54,5	0,0	0,0	0,0
Spordikoolituse ja -teabe SA	0,0	0,0	49,8	0,0	0,0	0,0
Lääne-Viru Maavalitsus	0,0	0,0	48,5	0,0	0,0	0,0
Sotsiaalministeerium	0,0	0,0	47,8	0,0	0,0	0,0
MTÜ-d	0,0	0,0	32,5	0,0	0,0	0,0
Rahandusministeerium	0,0	0,0	20,9	0,0	0,0	0,0
Lääne-Viru Omavalitsusliit	0,0	0,0	19,7	0,0	0,0	0,0
Eesti Kultuurkapital	0,0	0,0	17,7	0,0	0,0	0,0
Kultuuriministeerium	0,0	0,0	9,6	0,0	0,0	0,0
Kaitseressursside amet, riigikaitse	0,0	0,0	7,4	0,0	0,0	0,0
Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus MTÜ	0,0	0,0	4,1	0,0	0,0	0,0
Integratsiooni ja Migratsiooni SA "Meie inimesed"	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0
Archimedes SA	0,0	0,0	2,8	0,0	0,0	0,0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0
Tallinna Keskraamatukogu	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0
Rahandusministeerium Tervisekeskus	0,0	0,0	0,0	48,3	0,0	0,0
Sotsiaalkindlustusamet	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0	0,0
SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0	0,0
Universitets - Och Hogskole Radet Nordplus	0,0	0,0	0,0	0,0	5,1	0,0
Saadud toetused kokku	5 862,0	105,9	599,6	124,4	15,7	0,0

Rakvere linn 2017
konsolideerimisgrupi majandusaasta aastaaruanne

	Tegevus- kuludeks 2016	Põhivarade soeta- miseks 2016	Muud toetused 2016	Nõuded 31.12.2016 (lisa 4)	Saadud ettemaksed 31.12.2016 (lisa 8)	Sihtfinant- seerimine (kohustis) 31.12.2016
Riigieelarvest tasandus ja toetusfond	5 412,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Haridus- ja Teadusministeerium, erakoolid	198,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultuuriministeerium, raamatukogud	161,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Eesti Jalgpalli Liit MTÜ	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	0,0	43,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultuuriministeerium, spordikeskus	0,0	32,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EAS Skatepark	0,0	30,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahandusministeerium, jalgpallistaadion	0,0	11,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahandusministeerium, Skatepark	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahandusministeerium SAK	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Residendid, äriühingud	0,0	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Haridus- ja Teadusministeerium	0,0	0,0	759,2	0,0	0,0	0,0
Innove SA	0,0	0,0	146,7	0,0	0,0	0,0
Rahandusministeerium	0,0	0,0	104,1	0,0	0,0	0,0
Spordikoolituse- ja Teabe SA	0,0	0,0	46,0	0,0	0,0	0,0
KIK SA	0,0	0,0	33,8	0,0	0,0	0,0
MTÜ-d	0,0	0,0	29,9	0,0	0,0	0,0
Sotsiaalministeerium	0,0	0,0	24,8	0,0	0,0	0,0
EAS	0,0	0,0	12,8	0,0	0,0	0,0
Eesti Kultuurkapital	0,0	0,0	12,5	0,0	0,0	0,0
Universitets - Och Hogskole Radet Nordplus	0,0	0,0	11,2	0,0	7,6	0,0
Kaitseressursside amet, riigikaitse	0,0	0,0	6,2	0,0	0,0	0,0
Lääne-Viru Omavalitsusliit	0,0	0,0	4,2	0,0	0,0	0,0
Kultuuriministeerium	0,0	0,0	4,2	0,0	0,0	0,0
Füüsilised isikud	0,0	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0
Eesti Töötukassa	0,0	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	0,0	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0
Innove SA	0,0	0,0	0,0	26,5	0,0	0,0
Sotsiaalkindlustusamet	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,0
KIK SA	0,0	0,0	0,0	0,0	6,8	0,0
Archimedes SA	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0
Rahalised toetused kokku	5 773,1	182,7	1 201,4	27,6	16,2	0,0
KIK - veemajanduse rekonstrueerimine	0,0	617,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Mitterahalised toetused kokku	0,0	617,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Saadud toetused kokku	5 773,1	800,1	1 201,4	27,6	16,2	0,0

Riigieelarvest saadud maksed tasandus- ja toetusfondi eraldati järgmisteks tegevusteks:

Tuhandetes eurodes

	2017	2016
Üldised toetused riigieelarvest kokku	5 611,5	5 413,0
Tasandusfond	1 159,1	1 276,1
Toetusfond	4 452,4	4 136,9
sh Hariduskulud	3 596,2	3 432,6
sh Toimetulekutoetus	330,6	331,7
sh Kohalike teede hoiu toetus	310,6	325,1
sh Vajaduspõhine peretoetus	52,8	11,8
sh Raske ja sügava puudega laste hoiu teenus	51,9	0,0
sh Sotsiaaltoetuse ja -teenuste korraldamise ja arendamise toetus	34,6	35,7
sh Huvitegevuse toetus	33,4	0,0
sh Jäätmehoolduse arendamine	25,5	0,0
sh Koolieelsete lasteasutuste toetus	16,8	0,0

Lisa 12 Kaupade ja teenuste müük

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2017	2016
Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud		1 959,2	1 984,9
<i>sh vee- ja kanalisatsiooniteenused</i>		1 957,4	1 981,3
Tulu muudelt majandusaladelt		1 907,9	2 016,9
<i>sh soojuse ja kütte müük</i>		1 907,8	2 016,4
Tulud hariduse tegevusvaldkonnast		940,5	670,9
Üüri- ja renditulud		170,3	159,1
<i>sh üür ja rent</i>		127,1	118,3
Tulud sotsiaalalalasest tegevusest		135,7	98,9
Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest		92,4	225,5
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest		38,6	120,7
Õiguste müük		36,6	33,0
Riigilõivud	3b	8,2	9,4
Muu toodete ja teenuste müük		7,7	7,9
Tulu metsamajandusest		3,8	0,0
Tulud kaupade ja teenuste müügist kokku		5 300,9	5 327,2

Lisa 13 Muud tegevustulud

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2017	2016
Vee erikasutustasu	3b	39,9	40,5
Muud tulud		21,5	1,6
Masinate ja seadmete müügitulu		2,9	14,0
Muud trahvid ja varalised karistused		1,3	0
Hoonete müügist saadud kahjum		-2,8	41,2
Maa müügist saadud kahjum		-17,4	1,5
Muud tegevustulud kokku		45,4	98,8

Lisa 14 Antud toetused

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2017	2016
Sotsiaaltoetused füüsilistele isikutele		-537,3	-584,6
Toimetulekutoetused		-290,1	-331,9
Peretoetused (sünnitoetused, lapse koolitoetused)		-148,6	-144,4
Muud sotsiaalabitoetused		-68,1	-75,8
Toetused puudega inimestele ja nende hooldajatele		-28,7	-31,4
Õppetootused		-1,8	-1,1
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		-664,8	-614,2
Sihtfinantseerimine mittetulundusühingutele		-335,1	-242,3
Sihtfinantseerimine juriidilistele isikutele		-220,3	-216,6
Lääne-Virumaa KOV-de raamatukogude raamatud		-81,1	-79,7
Rakvere Teatrimaja SA		-15,0	-18,0
Lääne-Viru Omavalitsusliit MTÜ		-5,2	-4,5
Rakvere Vallavalitsus, Tõrma kalmistu haldamine		-4,9	-5,8
Sihtfinantseerimine füüsilistele isikutele		-2,8	-2,3
Kaitseliidu Alutaguse Malev		-0,4	0,0
Tallinna Ülikool		0,0	-45,0
Sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks		-61,5	-1 219,9
Rakvere Teatrimaja SA		0,0	-1 182,0
Rakvere Haigla AS		-41,5	-37,9
Rakvere Haigla MTÜ		-10,0	0,0
MPEÕK Rakvere Jumalaema Sündimise Kogudus		-10,0	0,0
Antud mittesihotstarbeline finantseerimine		-25,3	-24,2
Liikmemaksud		-25,3	-24,2
Antud toetused kokku		-1 288,9	-2 442,9

Lisa 15 Tööjõukulud

Tuhandetes eurodes

Tegevusvaldkond	Töötajate arv 2017	Töötasukulud 2017	Töötajate arv 2016	Töötasukulud 2016
Haridus	405	-4 966,20	378,00	-4 397,70
Vaba aeg, kultuur	69	-852,20	114,00	-1 082,20
Sotsiaalne kaitse	38	-465,70	30,00	-353,80
Üldised valitsussektori teenused	23	-537,50	25,00	-514,80
Majandus	18	-315,30	15,00	-286,80
Elamu- ja kommunaalmajandus	16	-340,30	16,00	-327,10
Töötajate arv ja töötasukulud kokku	569	-7 477,20	578,00	-6 962,40

	2017	2016
Töötasukulud	-7 477,2	-6 962,4
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaksed	-2 550,5	-2 380,1
Erisoodustused	-7,2	-7,5
<i>Töötajate õppelaenude kustutamine</i>	-0,5	-1,6
<i>Muud erisoodustused</i>	-6,7	-5,9
Tööjõukulud kokku	-10 034,9	-9 350,0

Töötajate arvuna on esitatud keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale.

Lisa 16 Majandamiskulud ja muud kulud

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2017	2016
Maagaas soojuse tootmiseks		-1 625,8	-1 752,2
Õppevahendite ja koolituse kulud		-1 177,7	-1 393,9
Rajatiste majandamiskulud		-1 050,1	-904,4
Käibemaks kaupadelt ja teenustelt		-634,3	-597,1
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud		-450,5	-558,7
Käibemaks põhivarade soetuselt		-317,5	-305,8
Elektrienergia tootmiseks		-301,6	-306,5
Toiduained ja toitlustusteenused		-300,2	-306,9
Kultuuri- ja vaba aja sisustamine		-258,6	-217,8
Mitmesugused majanduskulud		-232,9	-136,6
Sotsiaalteenused		-204,4	-215,9
Administreerimiskulud		-182,6	-189,1
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud		-182,5	-100,1
Inventari majandamiskulud		-158,1	-180,6
Loodusressursside kasutamine ja saastetasu		-122,4	-128,1
Sõidukite majandamiskulud		-119,8	-125,3
Koolituskulud, sh koolituslähetus		-75,4	-49,4
Lähetuskulud		-23,1	-26,3
Kinnisvarainvesteeringute majandamiskulud		-21,7	-6,4
Uurimis- ja arendustööd		-20,4	-16,2
Ebatöenäoliselt laekuvad nõuded	4	-16,6	-10,9
MeditSiini- ja hügieenikulud		-9,7	-5,5
Muu erivarustus ja materjalid		-4,7	-2,5
Teavikud		-4,5	-7,3
Maksu- ja riigilõivukulud		-4,3	-6,0
Eri- ja vormirietus		-3,3	-14,2
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud		-3,1	-3,4
Trahvid, maksuvõlalt arvestatud intressid		-1,0	-6,0
Koolituskulud, riigieelarvelisest toetusest		0,0	-27,9
Käibemaksukulu riigieelarvelisest haridustoetusest		0,0	-10,4
Majandamiskulud ja muud kulud kokku		-7 506,8	-7 611,4

Konsolideerimisgrupp on võtnud kasutusrendile transpordivahendeid, rendikulud (sisalduvad tabelis toodud vastavat liiki varade majandamiskuludes) ning mittekatkestatavatest kasutusrendilepingutest tulenevad järgmiste perioodide kasutusrendimaksud on järgmised:

	2017	2016
Sõidukid	-69,3	-69,5
IT seadmed	-55,1	-40,4
Inventar	-5,4	-7,3
Rendikulu kasutusrendilepingutelt	-129,8	-117,2
Rendikulu katkestamatutelt kasutusrendilepingutelt tulevastel perioodidel	-12,1	-14,7

Järgmisel majandusaastal -15,5 -12,1

Lisa 17 Tehingud seotud osapooltega

Tuhandetes eurodes

Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud ja soodustused

	Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna keskmine arv (taandatuna täistööajale)		Tasude kogusumma	
	2017	2016	2017	2016
Volikogu liikmed	1,3	1,2	-62,1	-49,6
Linnavalitsuse liikmed	3,1	3,1	-123,4	-112,0
Asutuste juhid	29,4	29,4	-725,2	-586,6
Nõukogu ja juhatuste liikmed	2,3	2,3	-66,7	-58,2
	36,0	36,0	-977,4	-806,4

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmakseteta, kuid nende hulka on arvatud kõik tasud ja hüvitised. Muid täiendavaid olulisi soodustusi pole tegevjuhtkonna ega kõrgema juhtkonna liikmetele aruandeaastal arvestatud.

Rakvere Vesi AS ja Rakvere Soojus AS juhatuse liikmete teenistuslepingus on ettenähtud hüvitis 2 kuni 6 kuu tasu ulatuses.

Seotud osapooltega aruandeaastal ega sellele eelnenud aastal turutingimustest või seadustega sätestatud tingimustest erinevaid tehinguid ei toimunud.

Lisa 18 Konsolideerimata finantsaruanded

Bilanss

Tuhandetes eurodes

	31.12.2017	31.12.2016
Varad	39 874,1	39 970,1
Käibevara	3 539,1	3 939,1
Raha	2 248,3	2 852,0
Maksu- ja lõivunõuded	1 065,9	970,9
Muud nõuded ja ettemaksed	213,5	106,4
Varud	11,4	9,8
Põhivarad	36 335,0	36 031,0
Osalus tütarettevõtjates	4 739,0	4 739,0
Kinnisvarade investeeringud	1 392,2	1 430,3
Materiaalsed põhivarad	30 203,8	29 861,7
Kohustised ja netovara	39 874,1	39 970,1
Kohustised	9 130,4	10 335,5
Lühiajalised kohustised	3 064,8	2 959,0
Võlad tarnijatele	384,0	405,5
<i>sh põhivarade eest</i>	50,4	57,6
Võlad töövõtjatele	901,3	823,9
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	468,6	428,7
Laenukohustised	1 310,9	1 300,9
Pikaajalised kohustised	6 065,6	7 376,5
Laenukohustised	6 065,6	7 376,5
Netovara	30 743,7	29 634,6
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	29 900,7	29 086,8
Aruandeperioodi tulem	843,0	547,8

Tulemiaruanne

Tuhandetes eurodes

	2017	2016
Tegevustulud	18 474,6	18 513,6
Maksutulud	10 439,5	9 956,8
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 422,5	1 314,7
Saadud toetused	6 567,2	7 157,3
Muud tegevustulud	45,4	84,8
Tegevuskulud	-17 570,6	-17 900,4
Antud toetused	-1 288,8	-2 442,9
Tööjõukulud	-9 439,2	-8 758,4
Muud tegevuskulud	-5 456,7	-5 429,4
Põhivarade amortisatsioon ja ümberhindlus	-1 385,9	-1 269,7
Tegevustulem	904,0	613,2
Finantstulud ja -kulud	-61,0	-65,4
Intressikulu	-61,3	-65,7
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	0,3	0,3
Aruandeaasta tulem	843,0	547,8

Rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes

Rahavood põhitegevusest	2017	2016
Tegevustulem	904,0	613,2
Korrigeerimised:		
Käibemaksukulu põhivarade soetuselt	317,5	305,8
Kasum / kahjum põhivarade müügist	17,3	-42,7
Põhivarade amortisatsioon ja ümberhindlus	1 385,9	1 269,6
Saadud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks (tulu)	-105,7	-182,8
Antud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks (kulu)	61,5	1 219,9
Korrigeeritud tegevustulem	2 580,5	3 183,0
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus	-155,5	-41,9
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus	102,8	118,8
Kokku rahavood põhitegevusest	2 527,8	3 259,9
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete põhivarade eest	-1 988,6	-2 067,1
Laekunud materiaalsete põhivarade müügist	230,2	45,5
Laekunud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks	49,9	1 127,2
Tasutud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks	-61,5	-1 219,9
Tasutud osaluste omandamisel	0,0	-136,0
Laekunud intresse ja muid finantstulusid	0,3	0,3
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-1 769,7	-2 250,0
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekunud saadud laene	0,0	2 170,0
Tagasi makstud saadud laene	-1 297,9	-1 668,2
Tagasi makstud kapitalirendikohustised	-2,9	-22,8
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	-61,0	-68,6
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-1 361,8	410,4
Rahavood kokku	-603,7	1 420,3
Raha ja selle lähendid perioodi algul	2 852,0	1 431,7
Raha ja selle lähendid perioodi lõpul	2 248,3	2 852,0
Raha ja selle lähendite muutus	-603,7	1 420,3

Netovara muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes

	Akumuleeritud tulem	Kokku
Saldo 31.12.2015	29 059,4	29 059,4
Põhivarade ümberhindlus	27,5	27,5
Aruandeaasta tulem	547,7	547,7
Saldo 31.12.2016	29 634,6	29 634,6
Põhivarade ümberhindlus	266,1	266,1
Aruandeaasta tulem	843,0	843,0
Saldo 31.12.2017	30 743,7	30 743,7

Lisa 19 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta

Eelarve täitmise aruanne on koostatud kassapõhisel printsiibil ning see ei ole konsolideerimata finantsaruannetega võrreldav.

Rakvere linna 2017. aasta eelarve kinnitati 14.detsembril 2016. aastal Rakvere linnavolikogu määrusega nr 25. Lisaeelarve kinnitati 21.juunil 2017. aastal Rakvere linnavolikogu määrusega nr 8.

Volikogu poolt kinnitatud 2017. aasta põhitegevuse tulude maht oli 17,8 miljonit eurot, täitmine 18,3 miljonit eurot, põhitegevuse tulud laekusid 103%-liselt. (2016. aasta täituvus oli 100%). Põhitegevuse kulud kinnitati mahus 15,9 miljonit eurot, lisaeelarvega suurendati põhitegevuse kulusid 813 tuhande euro võrra sh 18% suurendati antavate toetuste eelarvet ning muude tegevuskulude eelarvet suurendati 4% võrra.

Põhitegevuse tuleml oli aasta lõpus positiivne 2,5 miljonit eurot (2016. aastal 3,1 miljonit eurot). Investeeringustegevus kokku oli 1,8 miljonit eurot, põhivarasid soetati 1,9 miljoni euro eest sh põhivarade soetuseks saadi 53 tuhat eurot ja põhivarade soetuseks anti toetust 62 tuhat eurot ning laenu intressimakseteks kulus 61 tuhat eurot. 2017. aasta eelarve täitmine oli ülejäägis, st eelarve tuleml oli positiivne 697 tuhande euroga. Finantseerimistegevus, laenu tagastati 1,3 miljonit eurot. Likviidsed varad vähenesid aasta algusega võrreldes 604 tuhande euro võrra (2016. aastal suurenesid 1,5 miljoni euro võrra).

TULUD

2017. aasta põhitegevuse tulud olid 18 miljonit eurot, jäädes 2016.aastaga samale tasemele. Üksikisiku tulumaksu laekumine suurenes aruandeaastal võrreldes 2016.aastaga 5% so 482 tuhat eurot.

Füüsilise isiku tulumaksu osas planeeriti 2017. aastaks 4% tõusu võrreldes 2016. aastaga. Tõusu planeerimisel on lähtunud Rahandusministeeriumi prognoosidest ning eelnevate perioodide füüsilise isiku tulumaksu laekumise muutusest.

Linnaeelarve suurim tulu - üksikisiku tulumaks laekus 2017. aastal planeeritult, kokku 10,2 miljonit eurot, eelarvesse oli planeeritud 10,1 miljonit eurot.

Rakvere linnas on maamaksumäär 1,5% maa maksustamishinnast. Alates 2013. aastast ei kuulu maamaksuga maksustamisele elamumaa kuni 1 500 m² ulatuses.

Põhitegevuse tulu kaupade ja teenuste müügist suurenes 8% võrreldes 2016. aastaga. Kaupade ja teenuste müügi suurimateks tuludeks on laekumised haridusasutuste

majandustegevusest 724 tuhat eurot (2016. aastal 675 tuhat eurot), laekumised spordi- ja puhkeasutuste tegevusest 200 tuhat eurot (2016. aastal 219 tuhat eurot) kultuuriasutuste tegevusest 230 tuhat eurot (2016.aastal 205 tuhat eurot) ning laekumised üüri- ja rendituludest 158 tuhat eurot (2016. aastal 154 tuhat eurot).

Toetusi tegevuskuludeks laekus kokku 6,4 miljonit eurot planeeriti 6,2 miljonit eurot. Tasandusfondi laekus 1,2 miljonit eurot ja toetusfondi 4,5 miljonit eurot.

Suuremateks tegevustoetusteks olid toetused valitsussektorisse kuuluvatelt sihtasutustelt 326 tuhat eurot ja Kultuuriministeeriumilt 180 tuhat eurot teavikute soetuseks.

Sihtotstarbelised toetused põhivarade soetusteks olid 53 tuhat eurot, millest suurimaks oli Kultuuriministeeriumilt laekunud 32 tuhat eurot ja 18 tuhat eurot Rahandusministeeriumilt Rakvere Esmatasandikeskuse projektitoetus.

Tasandus- ja toetusfondi osas on laekumine viimastel aastatel olnud ühtlane. Hariduskomponendi suhtes võib tuua muudatusi tõhustatud ja eritoe tegevuskulude rahastamise mudel, toimetulekutoetuste saajate arv püsib stabiilsena.

Haridusasutuste tulude osas võib lähiaastatel seoses laste arvu vähenemisega oodata mõningast tulude langust. Tulud saadakse teistelt omavalitsustelt ja lastevanemate osalustasudelt lasteaias ja huvikoolides.

Teiste tulude osakaal linnaelarves on väiksem ja lähiajal suuri muutusi laekumistes oodata ei ole.

KULUD

2017. aasta põhitegevuse kulud olid 15,8 miljonit eurot (2016.aastal 15,1 miljonit eurot), investeerimistegevuse kulud olid aruandeaastal 1,8 miljonit eurot (2016. aastal 2,2 miljonit eurot).

Üldised valitsussektori teenuste kulud olid 1,1 miljonit eurot, sh laenu teenindamise kulud 61 tuhat eurot.

Avalikule korrale ja julgeolekule kulus 4,6 tuhat eurot.

Majanduse valdkonnale kulus 1,9 miljonit eurot. Suurimaks kuluks selles valdkonnas on teede ja tänavate korrashoid 1,3 miljonit eurot sh teede renoveerimiseks kulus 1,1 miljonit eurot.

Keskkonnakaitsele kulus 803 tuhat eurot.

Elamu- ja kommunaalmajandusele kulus kokku 574 tuhat eurot, sellest tänavavalgustusele 282 tuhat eurot.

Tervishoiule kulus 112 tuhat eurot.

Vaba aja, kultuuri ja religiooni kulud 2017. aastal olid 2,5 miljonit eurot, sellest raamatukogu kulud 756 tuhat eurot, millest Kultuuriministeeriumi poolt rahastatud teavikute ost raamatukogudele 110 tuhat eurot, spordikeskuse kulud 644 tuhat eurot, kultuuri- ja noortekeskuse kulud 368 tuhat eurot, spordikooli kulud 357 tuhat eurot. 2017.aastal toetas Rakvere linn spordi- ja kultuuriorganisatsioone 218 tuhande euroga. 2017. aastal toetati Rakvere Galeriid ja MPEÕK Rakvere Jumalaema Sündimise Kogudust 10 tuhande euroga.

Hariduse kulu kokku oli 9,3 miljonit eurot sh õpilaskoha ost teistelt kohalikelt omavalitsustelt ja muudelt residentidelt 177 tuhat eurot. Alushariduse kulud olid 2,7 miljonit eurot sh õpilaskohtade ost teistelt kohalikelt omavalitsustelt ja muudelt residentidelt 280 tuhat eurot ja laste päevahoiu teenus 231 tuhat eurot. Põhiharidusele kulus 834 tuhat eurot sh õpilaskohtade ost teistelt kohalikelt omavalitsustelt ja muudelt residentidelt 129 tuhat eurot. Gümnaasiumiharidusele kulus 4,6 miljonit eurot sh õpilaskohtade ost teistelt kohalikelt omavalitsustelt ja muudelt residentidelt 46 tuhat eurot. Täiskasvanute haridusele kulus 343 tuhat eurot sh õpilaskohtade ost teistelt kohalikelt omavalitsustelt 2 tuhat eurot. Muusika- ja kunstikoolidele kulus kokku 553 tuhat eurot, sellest muusikakoolile 407 tuhat eurot ja teistele huvikoolidele 147 tuhat eurot.

Sotsiaalse kaitse kulud olid 2017. aastal 1,6 miljonit eurot. Suurimad kulud olid toimetulekutoetused 296 tuhat eurot, mitmesugused toetused peredele 256 tuhat eurot ja eakate sotsiaalhoolekande asutustes viibivate inimeste ülalpidamiskulu 223 tuhat eurot.

Lisa 20 Reservfondi kasutamise aruanne

Tuhandetes eurodes

Tegevusala kood	Eelarve- klassi fikaatori tunnus	Selgitus	Reservfondist eraldatud
Kinnitatud eelarve			45,0
0810205	4500	MTÜ Rakvere Võrkpalliklubi võrkpalli Balti liiga finaaltorniiri võitmise eest.	-3,0
0810205	4500	Kaidi Kivioja heade tulemuste toetus	-0,5
0820203	4500	konverents "Kultuur ja keskkond" MTÜ Eesti Kultuuri Koda	-0,5
01112	4500	Rakvere linna aukodanik Edith Kotka-Nyman mälestuseks	-0,5
0820203	4500	SOLARE 40.tegutsemisaasta toetus	-0,4
0810701	4500	Kaitseliidu Viru Maleva Noortele Kotkastele malevale järelhaagise soetamiseks	-0,4
0820203	4500	Georgi Kosjuk II maailmasõja lõppemise tähtpäeva korraldamiskuludeks	-0,3
Jääk seisuga 31.12.2017			39,4

MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Rakvere Linnavalitsus.

Aruande juurde kuulub sõltumatu vandeaudiitori aruanne ning Rakvere Linnavalitsuse otsus aruande heakskiitmise kohta.

/digitaalselt allkirjastatud/

Marko Torm
Linnapea

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Rakvere Linnavolikogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Rakvere linna ja tema valitseva mõju all olevate üksuste (koos grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2017, konsolideeritud tulemiaruanne, konsolideeritud netovara muutuste aruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ning eelarve täitmise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt Rakvere linna ja tema valitseva mõju all olevate üksuste (koos grupi) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust, konsolideeritud rahavoogusid ja konsolideeriva üksuse eelarve täitmist kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega.

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali grupi kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame grupi auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditi arvamusel eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on grupi valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

/digitaalselt allkirjastatud/
Laile Kaasik
Vandeauditiitor, litsents nr 511

BDO Eesti AS
Tegevusluba nr 1
A. H. Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn

31. mai 2018